

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvenredni dodatki in priložnosti — Inzerati do 30. peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati po vrsti Din 4.— Popusti po dogovoru, inzeratni davki posebej — Slovenski Narod vsaka mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—, Raskopki se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Šmarnjeva ulica št. 5
Telefon: 31-32, 31-33, 31-34, 31-35 in 31-36

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 36 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna številka v Ljubljani št. 10.351

Po spremembah v Nemčiji:

Bojazen Dunaja pred posledicami

V dunajskih krogih so prepričani, da spremembe v Nemčiji ne bodo ostale brez posledic za razvoj avstrijsko-nemških odnošajev, ki se utegnejo zaradi radikalnejše politike Nemčije poslabšati — Kdo bo naslednik Papena — Alarm na Dunaju

Rim, 8. febr. br. V zvezi s spremembami, ki so bile te dni izvršene v nemški vojski in nemški diplomaciji, objavlja znani italijanski publicist Italo Zingarelli, ki se že več mesecev mudi na Dunaju, da more od blizu zasledovati razvoj odnošajev med Avstrijo in Nemčijo in sploh razvoj vsega podnavskega problema, objavlja v turinški »Stampa« zanimivo poročilo o nastalem položaju. Med drugim piše:

Kljub temu, da je svetovni tisk že napovedoval važne spremembe v Nemčiji, v dunajskih krogih nihče ni niti slutil, da se bo to zgodilo tako kmalu, in da bo Hitler tako radikalno presekal nejasni položaj. Zato je izvala energija, s katero je tudi v tej zadevi nastopil Hitler, splošno začudenje in skoro bi se lahko reklo, občudovanje. Hitler je z eno potezo presekal vsa namigavanja in ugibanja ter ustvaril jasno situacijo.

Ker gledajo na Dunaju na dogodke v Nemčiji vedno z nekega posebnega stališča, se tudi tokrat avstrijska javnost sprašuje, kakšne posledice utegnejo roditi radikalne spremembe, ki so bile izvršene v Nemčiji, glede na odnošaje z Avstrijo. Glavno zani-

nje pa je seveda posvečeno vprašanju, kdo bo postal naslednik berlinskega poslanika na Dunaju Papena, ki je bil odpoklican in se je včeraj že uradno poslovil v avstrijskem zunanjem ministrstvu. Kakor znano, je Papen pred tednom dni odpotoval z Dunaja v Berlin, da bi nemški vladi poročal o avstrijsko-nemških odnošajih v zvezi z akcijo avstrijske vlade proti avstrijskim narodnim socialistom, ki so jih začeli zadnje čase zelo energično preganjati. Toda Papen se je kmalu vrnil na Dunaj, ne da bi mogel podati svoje poročilo, ker je prispel v Berlin baš v času, ko so se že pripravljale radikalne spremembe v vrhovnem vodstvu Nemčije.

Kljub temu, da je Papen odpoklican, ni verjetno, da bi prišlo do poslabšanja odnošajev z Nemčijo in to tudi tedaj ne, če bo za naslednika Papena imenovan kak izrazit predstavnik nemškega narodnega socializma, čeravno se na Dunaju tega najbolj boje, in so skoraj že trdno prepričani, da pomenijo spremembe v Nemčiji obenem tudi prelom v odnošajih med Dunajem in Berlinom.

Na drugi strani se iz narodno-socialističnih krogov opozarja na to, da bi utegnili biti celo koristno, da pride za poslanika na Dunaju kak izrazit hitlerjevec. Papen zaradi svojega političnega udejstvovanja v preteklosti, še posebej pa zaradi tega, ker sploh ni član narodno-socialistične stranke, v mnogih primerih ni bil v stanju doseči to, kar bi koristilo zblizanju Avstrije in Nemčije. Med Papenom in avstrijskimi narodnimi socialisti nikdar ni bilo kakih tesnejših stikov.

V dunajskih vladnih krogih z nestrpnostjo pričakujejo za 20. februar na seji državnega zbora napovedani govor kancelarja Hitlerja, ker domnevajo, da bo pri tej priložnosti pojasnil namen in pomen izvršenih sprememb in tudi točneje označil stališče Nemčije do Avstrije, čeravno so prepričani, da bodo imele spremembe v Nemčiji dalekosežne posledice tudi za odnošaje med Dunajem in Berlinom.

Po najnovejših vesteh je za naslednika Papena določen podpolkovnik von Kriebel, ki je bil v dobi od leta 1929 do 1935 upravitelj posestev grofa Hellsdorfa na Koroškem. Takrat se je

aktivno udeleževal v Heimwehru in je bil pristaš one radikalne struje, ki je poskušala izvesti znani heimwehrovski puč ter se je nagibala k narodnemu socializmu. Ta vest je na Dunaju zbudila veliko pozornost, ker potrjuje domneve, da se bo nemška politika napram Avstriji radikalno spreminila.

Včeraj so bile na Dunaju razširjene alarmantne vesti. Govorilo se je, da se tako zvana avstrijska legija na Bavarskem, ki je sestavljena iz avstrijskih narodnih socialistov, ki so pobegnili v Nemčijo, že pripravlja na vpad v Avstrijo ter da je avstrijska vlada odredila koncentracijo vojaštva na avstrijsko-nemški meji. Vesti so izvalje naravno veliko vznemirjenje, ki se je pogojevalo še le zvečer, ko je bil izdan uradni komunik, v katerem je vlada te vesti najodločneje demantirala.

Avstrijski vladni krogi so v ostalem skrajno rezervirani in samo čakajo, kako se bodo dogodki razvijali dalje. Vsekakor računajo na podporo Italije, ki bo slej ko prej gledala na to, da ravnostne bodo prepeljali v Moskvo, kjer bodo pokopani na državne stroške.

Krvave borbe na teruelski fronti

Francovcem se je severno od Teruela posrečil prodor republikanskih postojank

Salamanca, 8. feb. Uradno poročilo nacionalističnega vrhovnega poveljstva poroča, da nacionalisti prodirajo naprej v odseku Alfabra. Nacionalistične čete so zavzele celo vrsto novih postojank in so sedaj gospodarji nad mostovi pri Villi Alba. Nacionalisti so obkolili in uničili dva rdeča bataljona. Pri Torre Carsele je je nacionalistom predalo 2000 milicnikov. V nekem drugem odseku se je nacionalistom predalo 3000 milicnikov z brigadnim generalom in 28 častniki na čelu. Nacionalisti so zaple-

nili ogromen vojni material. Med drugim so zaplenili tudi 13 velikih skladišč orožja in živeža. V letalski bitki so nacionalisti sestrelili 8 sovražnih letal. Letala so močno sodelovala pri preganjanju sovražnikov. Uničila so več sovražnih tovornih avtomobilov. Po dosedanjih podatkih nacionalističnega vrhovnega poveljstva so samo letala ubila nad tisoč sovražnikov. V zadnjih treh dneh so nacionalisti zavzeli 168 večjih in manjših sovražnih postojank.

Italija še ni umaknila svojih prostovoljcev iz Španije

a tudi novih čet ne misli več pošiljati generalu Francu

London, 8. februarja. Reuterjev dopisnik izve, da so vesti o tajnem umiku italijanskih prostovoljcev iz Španije pretirane. Iz Španije se je vrnilo v Italijo samo večje število invalidov; doslej pa ni še nič opaziti, da bi odšlo večje število prostovoljcev iz Španije. Italijansko uradno poročilo izrečno ugotavlja, da je sedaj v Španiji 40.000 italijanskih prostovoljcev. V spodnji zbornici je včeraj Eden odgovoril nekemu poslancu, da do sedaj še nima nobenih dokazov, da Mussolini pri-

pravlja v bližnji bodočnosti pošiljanje novih italijanskih čet v Španijo. Bern, 8. feb. V zadnjih dneh je skozi Švico odpotovalo več sto prostovoljcev za republikansko Španijo. Vsi prostovoljci so bili vojaško popolnoma izobraženi in so potovali v avtomobilih od avstrijske do francoske meje. Ta način prevoza prostovoljcev dokazuje, da ima organizacija, ki zbira prostovoljce na razpolago velika denarna sredstva.

Za napade je odgovoren Franco

Kategorične izjave Edena v angleški spodnji zbornici

London, 8. febr. Bivši prvi lord admiraltete v delavski vladi Alexander je na včerajšnji seji parlamenta vprašal Edna, ali angleške vojne ladje ne bi moge popolnoma preprečiti piratskih napadov raznih podmornic, zlasti še, ker angleška admiralteta točno ve, kje se sedaj te podmornice. Eden je odgovoril, da je angleška vlada že izdala navodila, ki bodo popolnoma preprečila take napade v bodoče. Na drugo vprašanje je Eden odgovoril, da prav nič ne dvomi o identiteti letal, ki so bombardirala in potopila parnik »Alcira«. Kar pa se tiče napada na parnik »Thorpes«, so angleške oblasti obvestile zastopnike v Salamanci, da je ta zadeva zelo resna in da zahteva popolno razjasnitev. Angleška vlada bo zahtevala popolno odškodnino za materialno škodo, razen tega pa še posebno odškodnino za motnarje, ki so bili ranjeni. Nazadnje je Eden še izjavil, da glotina morja na mestu, kjer je utonil »Endymion«, ne dopušča domneve, da bi parnik naletel na mino. Nobenega dvoma ni, da so bili vsi napadi izvršeni namesto in bo Anglija temu primerno tudi postopala, ker ne more več dopuščati takega izživljanja.

V Salamanci zanikajo krivdo in odgovornost

Salamanca, 8. feb. V zvezi s včerajšnjo izjavo Edena v spodnji zbornici se poudar-

ja tukaj, da nikakor ni dokazano, da so nacionalisti napadli angleške trgovske parnike. Poudarjajo, da je samo v interesu španskih boljševikov izzivati mednarodne nered. Nacionalistična Španija in njena vlada hočeta posebno upoštevati koristi Velike Britanije kot pomorske države. Zaradi tega nacionalistična Španija ne razume, zakaj Anglija še ni priznala nacionalistične Španije in njeno vlado kot vojskujočo se stranko.

130.000 Židov se je izselilo iz Nemčije

Zeneva, 8. feb. Mednarodni odbor za statistiko je objavil, da je iz Nemčije moralo oditi 130.000 Židov. Od teh jih je odšlo 100.000 v prekomorske dežele.

Kaos na ruskih železnih

Pariz, 8. feb. »Echo de Paris« objavlja daljši članek o katastrofalnem stanju ruskih železnic in zavrača vse domneve, češ da bi boljševiki lahko pomagali Franciji v slučaju vojne. List opozarja, da je lansko leto decembra na transkavkaskih železnikah bilo v prometu samo 51% vlakov, na drugih progah pa odstotek tudi ni bil višji.

Lep dar: Zgodbe brez groze

Nesreča ruskega zrakoplova »USSR 6«

Bližu Murmanska ga je vihar treščil v hrib in se je popolnoma razbil

Moskva, 8. feb. br. Včeraj popoldne se je ponesrečil velik ruski zrakoplov »USSR 6«. S posadko 18 moških je včeraj jutraj krenil iz Moskve proti Murmanskem in je bil namenjen proti severnemu tečaju, da bi poiskal in rešil rusko polarno ekspedicijo, ki se nahaja v obupnem položaju na odtrgani ledeni plošči. Ko je bil oddaljen še 227 km od Murmanska, ga je zajel silen vihar in ga z vso silo treščil v neki hrib, tako da se je zrakoplov zrušil na zemljo

in popolnoma razbil. Trinajst moških posadke je bilo ubitih, trije so hudo ranjeni, eden je dobil lažje poškodbe, dočim je samo eden odnesel zdravo kožo. Uničeni zrakoplov je spadal med največje na svetu. Zgrajen je bil leta 1934. V dolžino je meril 105 metrov in je obsegal 19.000 kubičnih metrov plina. Gonilo ga je osem motorjev, ki so brezhibno funkcionirali. Trupla ponesrečenecv bodo prepeljali v Moskvo, kjer bodo pokopani na državne stroške.

Hude poplave v Ameriki

Deževje in južno vreme ogroža mnogo držav

New York, 8. febr. Silno deževje in južno vreme, ki je povzročilo naglo tavanje snega, sta izvala izredno velike poplave v številnih zveznih državah, posebno pa v državah Michigan, Wisconsin, Ontario in v srednji Kanadi. Številne družine so morale zapustiti svoje domove. Voda je porušila dva mosta in poplavlja ulice v me-

stu in državi Michigan. Rdeči križ in prostovoljci rešujejo družine iz poplavljenih krajev. V mestu New Amsterdam v severnem delu države New York so popokale plinske cevi. Mnogo tovarn je pod vodo in je 18.000 delavcev brez dela. Zelo se lomi tudi led na Niagari in grozi odnesti še ostanke mostu, ki se je nedavno porušil.

Odpor Kitajcev zopet narašča

Pri Jahangu so izvojevali važno zmago

Shanghai, 8. febr. AA. Kitajci trde, da je padel Jahang, ki je 15 milj. zapadno od Gangsava. Jahang je padel po hudi bitki na snežnem polju. Kitajska vojska je tudi izvedla napad v smeri proti Vuhaju in zavzela, kakor trde, vas Lukijang, ki je pet milj zapadno od Vuhaja. V tej borbi so kitajske čete zaplenile tudi zelo mnogo japonskega vojnega materiala in živeža.

Shanghai, 8. febr. AA. Poročila iz kitajskih virov najodločneje demantirajo vesti, da bi se kitajske čete na sektorju železniške proge Tiejn-Pukao umikale proti jugu. Leto poročila pravijo, da se kitajska vojska še nadalje odločno upira slehernim poskusom japonske vojske, da bi prekoračila reko Huajhu v bližini železniškega mostu. Sam most je bil pogrt v zrak Kitajske poročila pravijo le, da japonsko topništvo in letalstvo strašno bombardira kitajske postojanke.

Japonci zahtevajo še odškodnino

Tokio, 8. februarj. Zunanji minister Hirota je v poslanski zbornici glede japonskih zahtev o vojni odškodnini, ki naj bi jo plačala Kitajska, izjavil, da Japonci še nadalje vztrajajo pri mirovnih pogojih, ki so bili pred kratkim objavljeni v štirih glavnih točkah. Jasno je, da bo treba v smislu teh pogojev plačati odškodnino v gotovini, ne pa v kakšni drugačni obliki, ker še ni gotovo ali bo na Kitajskem ostal v veljavi sedanji demarni sistem.

Grozno svarilo kitajskih teroristov

Shanghai, 8. februarja. Na osemju francoske koncepte so policijski organi našli na nekem kandelabru glavo indijskega nekoga kitajskega lista, na katero je bil pritrjen listek s poročilom, da je bil ubit,

ker se je udeleževal Japoncem. Nekateri menijo, da je postal žrtev tajnih kitajskih upornikov. Gre za izdajatelja lista »Evening News« Čaja, ki je bil znan japonsko. Ta novi način atentatov je zbudil veliko pozornost. Doselej so se teroristi posluževali le revolverjev in ročnih granat.

Nediscipliniranost japonskega vojaštva

Shanghai, 8. februarja. AA. Zaradi vedno novih vesti o nasilnih japonskih čet na Kitajskem in neumestnih komentarjih tujega tiska o raznih izgredivih je vrhovni poveljnik japonske vojske Macui izjavil na zboru japonskih poveljnikov o priložnosti zadnje parade v Nančingu, da je treba v bodoče najstrožje postopati v vsakem primeru takih izgrediv. Izdal je naredbo, da se mora za vsako ceno ohraniti disciplina japonske vojske in očitati prestiz Japonske na Kitajskem. To naredbo beležijo japonski listi kakor dogodek, ki mu v zgodovini japonske vojske nima primera.

Zveza Kitajske z Indokino

London, 8. feb. Neki jutranjik objavlja vest iz Hongkonga, da je namestnik kitajskega prometnega ministra izjavil, da je zgrajena cesta, ki veže južno Kitajsko s francosko Indokino. Po tej cesti se dovažajo vojni material na Kitajsko. Minister je še dodal, da grade sedaj železniško progo v Indokino. Proga bo gotova v treh mesecih.

Brezposelnost v Angliji

London, 8. feb. Po statističnih podatkih je bilo 17. januarja brezposelnih 1.827.607 oseb, to je 162.200 več kot pa 13. decembra lanskega leta. V istem času je v preteklem letu bilo 125.000 manj brezposelnih.

Politični obzornik

Kreature

Bivši senator v češkoslovaškem narodnem predstavništvu Hilarijon Curkanovič je objavil v »Ruski zemlja«, ki izhaja v Užgorodu, v glavnem mestu Podkarpatske Rusije, članek »Volk v ovčji koži«, v katerem je napadel karpatoruskega poslanca v praškem parlamentu dr. Stefana Fencika, očitačo mu, da je bil pred vojno zagrozen madžaron. V članku je dokazoval, da je napisal dr. Fencik tik pred koncem vojne v madžarskem listu »Görök Katholikus Szemle« prispevek, v katerem je popolnoma odkrito pozival merodajne kroge, naj napro vse sile, da čimprej pomadžarijo podkarpatske Ruse. — Jaz bi ne rekel Rusu — tako je pisal dr. Fencik — postani Madžar, tudi bi ga ne tepel radi nemadžarskega podžarar, marveč bi mu dal delo in madžarsko kulturo, ki bi ga pomadžarila dobrovoljno in neopazno, da bi ne hotel biti nič drugega, kakor Madžar. Sicer pa dr. Fencik tudi sedaj samo igra nacionalnega Rusa, v resnici pa je še danes prav takšen madžaron, kakršen je bil pred prevratom. Dr. Fencik namreč še danes govori, kjer le more, madžarski, a kar kaže njegov ruski nacionalizem v najsvetlejši luči, pa je to, da v svoji rodbini dosledno govori samo madžarski. Glede na ta članek je vložil dr. Fencik proti Curkanoviču tožbo radi klevete in razžaljenja časti. Preteklo soboto je bila sodna razprava v Užgorodu. Obtoženec je nastopil dokaz resnice in predložil sodišču dotični članek, ki ga je napisal v madžarskem listu »Görök Katholikus Szemle« dr. Fencik. S pričami je obtoženec dokazal, da govori dr. Fencik še danes v svoji rodbini izključno madžarski in da on sam govori zelo slabo ruski, dasi je rojen Rus. Sodišče je obtoženega Curkanoviča oprostil, češ da mu je v celem obsegu uspel dokaz resnice, tožitelja pa obsodilo na plačanje sodnih stroškov v znesku 1888 Kč. —

100 odstotni kristjani

»Slovenec« ne more zatajiti svoje jeze, ako mi kak odstavek posnamemo po »Delavski pravici«. Svoje jezo pa spuša ne na nas, marveč na ubogo »Delavsko pravico«, kakor da bi bila ona z nami v neki tajni tesni zvezi. Katoliški organ naj se ne razburja: mi z glasilom krščanskih socialistov nimamo prav nobenih — ne javnih, ne tajnih stikov, ne damo pa si jemati pravice, da bi ne posneli po tem listu, ako napiše kaj pametnega ali za javnost zanimivega, pa naj je to slovenščevem prav ali ne. Tako bo na primer javnost gotovo zanimala zgodba o 100% kristjanih, ki jo citamo v omenjenem listu. Glasi se takole: »...so šli in razdelili katoličane v dve vrsti: v take, ki imajo pri njih milost, in v take, ki je nimajo. Sebe smatrajo za najčistejše borbe, ki so v sebi premagali že vsa slaba nagljenja k hudemu, ki so dosegli tako popolno zmago nad samim seboj, da morejo... izbirati za se izvoljeni kader, ki se je odpovedal bistveni osebnosti vsakega človeka, svojemu lastnemu razmišljanju, da se z lahkoto izpolnjuje vse direktive, tudi »nenadni zbori«. Svoje milijence smatrajo za 100% kristjane, med štirimi očmi si pa hinavsko mežikajo: o, naši so »fotjelj... Kdor ne trobi v njihov rog, kdor ima pomisleke v razvijanje in posledice takih in takih direktiv, kdor hoče braniti najbolj temeljno svobodo človeškega odločevanja in izbiranja oseb, je zgubil popolnoma zaupanje zastopnikov mehanične discipline, ki je postala mesto vse prežemajoče moči ideje naravnost program vsakdanjega dela...«

To ni važno!

Beograjski vseučiliški profesor Jovan Brđeljanić se je v svojem članku »Katero kulturo hočemo: samo srbsko ali jugoslovensko?«, dotaknil političnih pokretov in politikov pred vojno in jih po resnici in pravici ocenil. »Obzor« se radi tega huduje in pravi: »To je spet stara metoda »integrecije«, s katero se izogibajo današnje resnosti življenja. Kakor da bi bilo danes važno ono, kar je rekel ta ali oni javni delavec pred vojno ali kar je hotel ta ali ona politična skupina. Vsi vemo, da je bilo pred vojno raznih političnih struj, ki so se med seboj prepirale glede raznih načelnih vprašanj. Ako se bomo začeli sklicevati na politično življenje pred vojno, se ne bomo nikdar osvobodili objema fraz in protislovij. Politična modrost nam veleva, da uravnavamo danes politično delovanje po življenjski stvarnosti, ker se edino na ta način dajo pravilno rešiti obstoječi problemi, v prvi vrsti pa razmerje med Srbi, Hrvati in Slovenci...« — »Obzor« je kajpak nepejeto, ako kdo poseže po preteklosti in ugotovi, da so gotove stranke in gotovi politični ljudje pred vojno docela drugače govorili in delali, kakor delajo in govorijo danes. Nima čiste vesti in nerad sliši, ako mu kdo kliče v spomin čase, ko je tudi on vihtel kopje za jugoslovensko idejo in za narodno in državno edinstvo!

Borzna poročila.

Curij, 8. februarja. Beograd 10, Pariz 14.156, London 21.566, New York 430.976, Bruselj 78.04, Milan 22.70, Amsterdam 240.80, Berlin 178.80, Dunaj 80.90, Praga 15.15, Varšava 82, Bukaresta 8.25.

Delavnica počiva zaradi 1000 din

Faka usoda je doletela delavnic obrtne nadaljevalne šole za čevljarstvo

Ljubljana, 8. februarja. Strokovno nadaljevalno šolstvo je v naši banovini na visoki stopnji, kar ima le po tradiciji in kar se mu posvečujejo mnogi resnični strokovnjaki. Slovenska obrt slovi še dolgo po svoji solidnosti; po sebi dobri inštituciji, ki prebija po kakovosti industrijske. Prav zaradi tega je naša obrt preživela gospodarsko krizo, ki je pretresala temelje vsakega gospodarstva in ustavila mnogo tovarn. Pri nas so se voditelji gospodarstva vedno zavedali velikega pomena obrtnih nadaljevalnih šol za razvoj ter napredek obrti. Brez strokovnih nadaljevalnih šol ni dobrega obrtnega mašaja, kar se zelo kaže v obrti. Vsega tega ne bi bilo treba posebej naglašati, saj imamo mnogo resničnih obrtnih nadaljevalnih šol. Toda zaradi nekega zanimivega primera je potrebno opozoriti, da pomena obrtne strokovne šole ne more in sme odložiti nekaj stotakov.

Imed vseh obrti je bilo zadnja leta najbolj prizadeto čevljarstvo. številnih čevljarstev obrtnikov se je polastilo malodušje, ki je bilo pogosto blizu obupa. Zato si mladi ljudje niso več izbirali čevljarstva poklica v takšni meri kakor prej. Tudi vmeze za delo ni bilo več takšno med vajenci, ko so opazili dan za dnem malodušje pri mojstrih. V čevljarstvih delavnicah je bilo čedalje manj dela in se zdelo mnogi čevljarji samo popravljajo čevlje. Vajenci skoraj ne pridejo do tega, da bi se naučili, kako je treba delati čevlje. Kljub temu se je pa pokazalo zadnje čase, zlasti jeseni, da čevljarstva obrt se vseeno ne bo propadla. Številni obrtniki so iskali pomočnike. Pri tem je najzadnje čase, da je dobrih čevljarstvih pomočnikov na mah premalo. Pomočnikov je sicer precej brez dela, a med njimi so redki, ki bi bili usposobljeni in za boljša dela. Zato je zdaj še posebno potrebno posvetiti veliko skrb čevljarstvom in njihovim vajencem.

V Ljubljani je obrtna obrtna nadaljevalna šola za čevljarstvo obstajala od leta 1918. Strokovnjaki trdijo, da se ljubljanski čevljarstvi vajenci, ki obiskujejo to šolo, zelo dobro učijo in prebija vse druge v banovini. Pred sedmimi leti je čevljarstva šola dobila trije delavnice, ki je v nekem pogledu še potrebnejša od same učilnice. Značaj pouka v čevljarstvi šoli zahteva mnogo praktičnih vaj. Delavnice predpisujejo tudi zakon. Uspehi šole so bili veliki predvsem zaradi delavnic. Zal pa delavnica več ne obratuje že tretje šolske leto. Šola nima usnja in zaradi tega so morali opustiti praktične vaje v delavnici. Prejšnja leta, ko je delavnica še obratovala, je mestni socialni urad dal šoli po okrog 1000 din za nakup usnja. Šola je vračala ta denar občinam, ki so jih učenci izdelali za revne. Zadnja leta socialni urad ne naroča več čevljev v šoli in ne daje denarja. To menda upravičuje s tem, da je bilo dajati delo obrtnikom kakor šoli, ker imajo malo dela. Šola pa nima nobenih drugih virov za nabavo usnja in mora povzati zgolj zaradi tisočaka, ki so ji ga odtrgali.

Ne moremo verjeti, da vlada pri nas, kjer je obrtno nadaljevalno šolstvo tako lepo razvito, takšno nerazumevanje za čevljarstvo šolo in misli, da gre le za nesporazum. Vendar je nesporazum lahko upravičeno samo enkrat, med tem ko delavnica počiva že tretje šolske leto. Mislimo, da se morajo za to zadevo pozanimati vsi, ki jim je naše obrtno nadaljevalno šolstvo kolikar pri srcu in ki so dolžni prispevati zanj. Več kakor žalostno bi bilo, če bi morala ostati šolska delavnica zaprta, ker ni nikogar, ki bi ji dal nekaj ključev in zavoj usnja.

teh ni imel sreče. Kmalu pa se je pojavil v Novem mestu, kjer se je vthotaplil v stanovanje hramovnika Franca Koka ter mu ukradel 500 din in malico pero. Drami tisti se je po tatvini v Novem mestu umaknil nazaj proti Mirni poti, kjer je skupil vianiti v sušilnico. Ob priliki je odnesel ključ od glavnih vrat, vendar pa je bil zastonj in prepoved. Tedaj mu seveda ni bilo moč znova postopati areta, zato je raje šel iz Mirne poti in jo ubral najprej nazaj proti Ljubljani, kjer se sedaj skriva nekeje v okolici. Bojza je za svojo stvar precej visoko, a soka postave, koščenega obram in novi pomočeno rjavo obleko. Navzven ima zelo prikupljiv nastop in dan je dovedel nekaj študij, dobre govori poleg slovensčine tudi nemško, za silo pa tudi francosko in srbohrvaško.

Pozor! Pozor!

Ljubljanci se glede na večerjanje našo anonno res ugrabili in pozvedovali ter mnogi tudi ugotovili, da je

Paglavček

le film!

Da pa je to najboljša francoska filmska komedija, ki je šola triumfa vstopov (na Dunaju kar 15 tednov na programu v enem kinu), o tem se pa boste lahko prepričali šele od danes naprej, ko je film na programu

KINA UNIONA

Jamčimo Vam, da se boste nasmajali do solz in odlično zabavali.

Pred tave ob 18., 19.15 in 21.15 uri.

KINO UNION

Lep dar: Zgodbe brez groze

Predavanje poljskega alpinista v Ljubljani

Snoči je predaval Jan Stolarski o poljski znanstveni ekspediciji v Ande Argentine in Čila

Ljubljana, 8. februarja. Snoči je v precej dobro zasedeni dvorani Delavske zbornice predaval Poljak g. Jan Stolarski iz Krakova o poljski znanstveni alpinski ekspediciji v Ande Argentine in Čila. Simpatični predavatelj je v dovolj dobri slovenski najprej podal kratek pregled poljske turisticke, katere početki segajo nazaj v leto 1818, ko je veliki romantični pesnik Anton Majčevski zaključil svojo čisto turo na Mont Blanc in bil osmi turist, ki se je popel na najvišjo goro Evrope. Pa tudi pozneje so Poljaki sodelovali pri raziskavanju tujih gor. General Chodzko se je 1852 povzpela na Ararat (5196), general Józef Bronslaw Grabcewski je raziskoval Pamir, Hindukuš, Kaškar in druge pokrajine centralne Azije, a tik pred vsem je prof. Jakubski napravil turo na Kilimandžaro (6010 m). Večina teh raziskovalcev je pa bila v tuji službi in njihovi uspehi niso imeli vpliva na razvoj poljske turisticke, ki se je pričela uveljavljati šele na področju Tater, v obliki »starnietwa«. V Tatre so začeli turisti zahajati, ko v Alpah še ni bilo sledu o turisti. Poljski turisti so se rešili vse najtežje, najprej s pomočjo, ne le v letni, temveč tudi v zimski dobi. Ko so Tatre popolnoma obvladali, so začeli prireditelji izlete in znanstvene ekspedicije v tuja gorovja. Najprej so se uveljavili v Alpah a pomembno je bilo leto 1934. Takrat je namreč odšlo 7 poljskih ekspedicij v inozemstvo, od teh dve v Ande, tri v polarne kraje. 1. na Visoki Atlas in 1. na Kavkaz. Na vseh teh ekspedicijah so Poljaki dosegli lepe uspehe, zlasti pa v južnoameriških Andah. To po obsegu največje gorovje na svetu se razprostira na površini 9000 km² od Kolumbije do Ognjene zemlje, ki ima tudi najvišjega vrha, ki ga imajo od vseh kopulstnih vulkanov do globokih polarnih granitnih gnezd z izrazito alpskim značajem. Za azijskimi so to tudi najvišje gore na svetu, saj sili pomno Aconcagua nad 7000 m visoko pod nebo, a mnogo vrhov presega 8000 m.

Poljski alpinisti so se lotili teh velikih, med katerimi je slovel zlasti Cerro del Mercedario, drugi najvišji vrh Andov, ki ga je naskočilo že več znamenitih alpinistov, a brez uspeha. V januarju 1934 je šestčlanska poljska znanstvena ekspedicija naskočila ta vrh. Predavatelj je ob tej priliki podrobno opisal vsa tehnično opremo, šotore in obutev poljske ekspedicije in je tudi pokazal specialne čevlje, delo inž. Karpinskoga, takozvane »rakobuty«. Čevlji sam je narejen iz šotorskega platna, v njem pa sta dva para debelih nogavic in se posebej dolge nogavice iz tenke kože. Člani ekspedicije so bili opremljeni tudi s posebnimi kloboki, ki so imeli tudi vdolane čepice in za primer hudega mraza so imeli še varovalne maske. Posebna obleka je bila iz volne in svile. Kako je bila tura naporna, dokazuje dejstvo, da je moral vsak nositi najmanj 20 kg opreme. Še prvi dan so dosegli Poljaki višino 5300 m drugi dan so pridli še 400 m višje. 17. januarja so že prekorčili ledenik in postavili šotore v višini nad 6000 m. Temperatura je ponoči padla na 20 stopinj pod ničlo, a šotori so izvirno varovali. Naslednjega dne sta inž. Karpinski in fotograf Ostrowski prva dosegla vrh, a drugo dvojico, geološkega raziskovalca Dr. J. Stolarskega in inž. Ostrowskega je vihar zadel na gredenu, a sta se kljub temu prebila do vrha. Zanimiva so bila opazovanja v tej višini. Iz vseh delov obleke in prtljage z ostrimi robovi se je iskriilo, a pri vsakem viharju, če tudi je bil kilometre v stran, so člani ekspedicije občutili ostro zbadanje v hrbtu. Iz filmskih aparatov se je pri smenatni fotografiji 19. januarja zvečer so se vsi člani ekspedicije združili v osrednjem šotoru.

Predavatelj je potem povedel poslušalce še na celo vrsto vrhov in je zlasti podrobno opisal spon na Aconcaguo, kjer so prvi prekorčili ledenik, ki se zdaj imenuje ledenik Poljakov. Z vrha je diven razgled:

Iz Maribora

— **Članski sestanki JNS na mesto Maribor.** V četrtek 10. t. m. bo v mali dvorani Narodnega doma ob 20. uri članski sestanki JNS na mesto Maribor. Govoril bo minister in senator g. Ivan Fucelj o političnem in gospodarskem položaju. Odbor mestne organizacije OJNS Maribor posiva svoje članstvo, da se sestanka zanesljivo udeleži.

— **Drevi premiera »Noč v Kairu«.** Drevi bo v tukajšnjem gledališču premiera Gilbertove opere »Noč v Kairu«. Za premiero vlada veliko zanimanje.

— **Roperski napad.** Ko se je vračal 46-letni posestnik in trgovec Jozef Herman ponoči domov v Očeslavce pri Ljutomeru, sta ga iz zasede napadla dva oborožena neznanca, hoteč izropati ga. Herman je zadel s ročico več udarcev po glavi, tako da mu je počila lobanja. K smrti je prišel takrat mimo trgovcev sosed, ki je roparja preprodil. Nezvestega ranjenca so prepepeljali v mariborsko bolnico.

— **Ustanovitev krajevne OJNS v Koškah.** V nedeljo popoldne je bila ustanovljena krajevna organizacija OJNS za občino Koški pri Mariboru. Zbora se je udeležilo tudi več nacionalnih delavcev iz Maribora, med njimi bivši poslanec Vekoslav Spindler kot zastopnik sreskega odbora JNS. Ustanovitev in sestanki je vodil predsednik OJNS v Mariboru novinar Ivan Grešak. V imenu banovinskega odbora OJNS je spregovoril podpredsednik Milan Goršek. Prvemu odboru predseduje tovariš Viktor Žiger. Ob zaključku lepe uspelega občnega zbora so spregovorili bivši župan občine Koški g. Cerinšek, Vekoslav Spindler, Ivan Grešak in drugi.

— **Pes razgled otroku glavo.** V Bresterici pri Mariboru se je v nedeljo popoldne igral 3-letni posestnik sin Anton Moškon na dvorišču z domačim psom. Nenadoma je pes pobesnel in se zagrizel otroku v glavo ter mu je strašno razmesaril. V zadnjem trenutku je na kriki priškolil deček očie in psa pobil ter tako sina rešil grozne smrti. Hudo poškodovanega dečka so prepepeljali v tukajšnje bolnico.

hro maza, je v izbranih besedah pojasnjeval vse gospodarske, socialne in narodne razmišljanje ter pokazal nad 100 krasnih slik z periskopom in besednim pojasnili. Stevilni poslušalci so g. predavatelja nagradili z živahnim odobravanjem.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Torek, 8. februarja katoličani: Janes Mat.

DANAS NJE PRIREDITVE

Kino Matica: Kraljica džungle

Kino Sloga: Racija v ekspresu

Kino Union: Paglavček

Časni večer v proslavo 70-letnice gospe Franje dr. Tavcarjeve ob 20. v veliki dvorani Kazine

Udruženje rezervnih oficirjev občni zbor ob 18. v društveni sobi Kongresni trg 1/II.

Priradovolno društvo: predavanje g. dr. Otona Bajca »O operaciji z električnim nožem« ob 20. v mali filharmonični dvorani

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Izpod sira

Zabela in sol sta potrebni v vsaki kuhinji. Neslana in nezabljena jed ne more biti dobra. Zdrav želodec tako jed odklanja. Samo bolni ljudje morajo jesti neslano in nezabljeno jed, pa se to ne vsi. Le nekatere bolezni so take narave, da bi bolniku slana ali zabljena jed škodovala. Zato se morajo držati diete. Taki ljudje se nam smilijo, ker morajo jesti in prebavljati nezabljene in neslane jedi. Samo bolan organizem prenese tako jed, čim je pa zopet zdrav, zahteva takoj sol in zabelo v jedi. Da si bomo torej na jasnem: Zdravo telo odklanja nezabljene in neslane jedi, bolno jih pa uživa samo zato, ker jih mora.

Cemu ponavljamo to splošno znano resnico? Ker poznamo poleg telesne tudi duhovno hrano in ker lahko govorimo posebno v tem primeru tudi o prenešenem pomenu.

LKB na Jesenicah

Jesenice, 2. januarja. V nedeljo dopoldne se je vršila v Kazihi dobro obiskana 1. redna glavna skupščina Logije koroških borcev na Jesenicah. Pradednik logije, tov. Lovro Humer je pozdravil zastopnike glavnega odbora LKB tovariše Sefmana, Kristana, Zupana in Kerina, dalje zastopnika policije g. Slemec Leopolda, vse družbene člane in prešel na dnevi red.

Tajnik g. Wergel Franc je poročal o društvenem delu. Uprava je imela 9 sej, vršilo se je med letom 5 zborovanj. Blagajnik tov. Markelj Rudolf je poročal, da je društvo imelo dni 2199 dohodkov, dni 2008 izdatkov, tako da je znašal prebitok dni 191. V imenu revizorjev je poslal poročilo tov. Kelih Franc, da so našli vse poslovanje v lepeh redu in predlagal blaginjo in upravi razrešnico, ki je bila soglasno sprejeta.

Izvoljena je bila uprava, ki jo tvorijo naslednji tovariši: predsednik: Humer Lovro, podpredsednik: Višnar Drago, tajnik: Wergel Franc, blaginjak: Markelj Rudolf, odborniki: Smolej Albin, Višter Valentin in Kelih Franc, namestniki: Kampič Primož, Klemenčič Pavel in Kunčič Rudolf.

Nadzorni odbor: Cegan Jakob, Černe Janko in Višter Val, namestniki: Sušnik Matija in Pristov Jože.

Časno razporedje: Arnež Peter, Čop Jože, dr. Ludvig Jože, Čop Miha in Sušnik Matija.

V imenu glavnega odbora LKB je poročal tov. Sefman iz Ljubljane o delu odbora, ki vztrajno dela na tem, da se koroške bore prizna kot dobrovolje. V imenu ljubljanske LKB je zbor pozdravil tov. Zupan, ki je predložil spomenico naslovljeno na vojnega ministra arm. generala Ljubomira Marija in o izjavi, ki jo je podal deputaciji koroških borcev šef generalnega štaba general Nedić. Govorili so še tovariši Humer, Sušnik, Jeram in Kerin, na kar je predsednik tov. Humer zaključil lepo uspehi zbor.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Torek, 8. februarja: zaprti. (Gostovanje v Celju: Veronika Deniška)

Sreda, 9. februarja: Bela bolezen. Red Sreda

Četrtek, 10. februarja: zaprti.

V drami studirajo v režiji Bratka Krefta sodobno italijansko salonsko igro, katere avtor je znani italijanski pisatelj Benedetti »Dva tučata rdeči vrtnici«. Vsebinsko slika dejanje mladi zakon inženjerja Veranija, njegovega prijatelja Tomaža Saveljia, in velikega neznanca Misterija. V tako nastalem zakonskem četverkotu se godijo najrazličnejši prizori iz zakonskega življenja, ki kažejo v gladko tekoči konverzaciji in lahkomotni slogu krizo in končno razvozljanje.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Torek, 8. februarja: Helteja. Red A

Sreda, 9. februarja: Tosca. Red Četrtek

Četrtek, 10. februarja: Dybuk. Gostovanje hebrejskega gledališča Habime. Izven.

Petek, 11. februarja: Ob 15. uri: Ero z onega sveta. Debut gđne Heybalove. Dijaška predstava. Globoko znižane cene od 16 din navzdol

Sobota, 12. februarja: La Boheme. Gostovanje g. Dermote. Izven.

Radioprogram

Četrtek, 10. februarja

12: Valčki in polke (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Opol-danski koncert Radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Domača zabava (Magistrov trio). — 18.40: Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: 10 minut zabave. — 20: Pevski zbor »Cankar« — 20.45: Prenos opere »Manon« iz Trsta; sodeluje Benjamin Gigli; v odmoru okrog 22: Napovedi, poročila. Konec ob 24. uri.

V PODELSKI GOSTILNI

— Poročila bi rad pri vas: Koliko se plača za sobico?

— To se ravna po legi, gospod.

— Jan spita vedno na hrbtu.

Gostovanje židovskega gledališča »Habime«

Ustanovljeno je bilo 1. 1918 v Moskvi — V Ljubljani vpri-zori v četrtek dramatično legendo »Dybuk«

Ljubljana, 8. februarja. Habima je ime židovskemu gledališču, ki so ga ustanovili leta 1918 v Moskvi. Ob njegovi zibelki sta stali dve znameniti gledališki osebnosti, režiserja: K. Stanislavski in I. Vahltanov. Pod vplivom njune umetniške tradicije se je razvijala Habima od stopnje do stopnje. Leta 1924 je odšla Habima iz Rusije ter se naselila kot palestinsko narodno gledališče v Tel Avivu in je postala glavno oporišče palestinskega kulturnega življenja. Izredne stvaritve tega gledališča so zbudile svetovno zanimanje, tako da se je napotila Habima na evropsko in ameriško turnejo. Obiskala je 22 držav in vprizorila 1500 iger. Med svojim kasnejšim delovanjem je pretilo gledališče del sezone v Palestini, ostali čas pa na gostovanjih. Lansko jesen je gostovalo na parski razstavi in je debilo ob tej priliki zlati odklikovanje. Iz Pariza jih je odšla pot v London, kjer so odigrali mesto dolobnih strmaist, trideset predstav. Medla so gostovanja v Bruslju, Stockholm in britajskih državah. To ob triumfalnih gostovanjih se je ustavila Habima v Pragi, kjer je odigrala pet predstav. Med njimi tudi dramatično legendo »Dybuk«, ki jo je spisal Anski. To predstavbo odigrali tudi v Ljubljani in sicer v in scenariju Vahltanova. Habima igra svoje predstave v hebrejskem, svetopisemskem jeziku. Na repertoarju ima Kutajevoga »Učela d'Acostas«, Benjamini »vega« »Golemac«, ter tudi najrazličnejše svetovne klasične in moderne pisatelje.

»Dybuk« je legenda o uročnem potujočem učencu in kabalistu, ki umre, ko čuje, da se je njegova bogata zaročenka poročila z nekim drugim. Med poroko pa obsede njegova duša kot hudo duh njeno telo, in ga zapusti šele po velikem obredu izganjanja. Ta legenda je dala režiserju Vahltanovu priložnost, da je izpopolnil igro s čudovitimi pestrimi prizori s plesom, petjem, ki spremljajo izganjanje, in tudi globoko pri-

srčnosti čistega ljubezenskega prizora, v katerem izmenjata zaljubljenca v templju samo nekaj pogledov in besed. V ljudskih prizorih, na primer v plesu beračev in pohabljencev pri poroki, prihajajo vse vrline ruske inescenarijske umetnosti do popolne veljave. Praška kritika poudarja, da je to na slop, katerega se spominjajo po vsem svetu, če čujejo ime Habima kajti ta prizor. (iz zvon hudobnega duha), ki je izveden z najenostavnejšimi sredstvi, drži in stopnjuje napetost in vzvišeni nastroj dejanja ter je značilen za visoko stopnjo umetnosti, ki jo nudi Habima.

Glavna igralka Rovina, dosega tako močan in čist izraz da pozabljajo gledalci vse principe doktrinarne umetnosti. Nekateri kritiki menijo, da po znameniti francoski tragedijci Sani Bernhardtovi še niso videli umetnice tako praprijljive in močne osebnosti, imenujejo jo tragično muzo. Najgloblje resnobo izraža tako naravno, ko da ji je ori-rojena prvina Nikite ne pretrava le rahla stilizacija v besedi in kretni naznačje v »Dybulu« obsednost, katero se oglašala hudobni duh iz nje. Njej najbližji je Friedland, mladostni sanjač, ki se opaja nad »Viseko pesmi« razen tega Asriel, ki predstavlja »kraljevo« visokostjo »Pravilnic« in sodnika ter je nasprotje pozemsko roba-taga »Poslanca« (Bertonov), ki oznanja majhen, čokot kakor iz lesa izrezan, sodbe mi-etične pravdnosti. Privobiten realizem vse iz lika bogatega trgovca (Gnezin), ponižno in skromno se pokor za svojo krivdo. Glavni nadzemsko močne ljubezni vrnosti in hropenosti po pravdnosti prepletajo to igro in morajo najti v vsakem sredu odmev Habima predstavlja izrazito svojevstno gledališče, v katerem »družita deloma igral-ska tradicija Stanislav-kega in Vahltanova dokončni izraz pa je daleč plamenska prvina židovstva in hebrejski jezik, ki eta nam to-cela nepoznana in nam bosta torej prinesla nov razgled v tui svet.

M. Sava.

Na krivih potih

Ljubljana, 8. februarja. Po deželi se kladi že meseca 17letni Bojan M. iz Ljubljane, pristojen v Kovor na Gorenjskem, ki je nevaren tat in vlomilec Pokvarjenega mladčeta, ki je pobegnil od svoje matere, zasledujoč varnostne oblasti brez uspeha, ker se zna spretno skrivati in se umika pred aretacijo iz kraja v kraj.

Pred dnevi se je pojavil Bojan na Vrhniki, kjer je najprej prosil v kaplaniji. Tam si je vse ogledal, na večer pa vlomil v stanovanje kaplana Stofana Kraljica. Odnesel mu je rjav, usnjat kovčeg, siv zimski plašč, par hlače, dva para rokavic, več moškega perila, fotografirat značke »Compur« in še par zimskih čevljev. Škoda znaša blizu 3000 din.

Bojan je znan orožnik posebno kot specialist za vnoze v cerkve. Zgodnje dni januarja se je kladi mladi postopac po okoli Dol Logatca, kjer je spal pri kmethih. Ponoči se je spiznil v župno cerkev in izpraznil cerkev, nabiralnik v katerem je našel za okrog 100 din drobiža. Ker se mu je zazdelo, da na Notranjskem tla niso več varna, se je odpeljal na Dolenjsko, kjer je izstopil v Novem mestu in se kladi najprej po okoli. Oprezoval je okrog valčih cerkva, vendar pri vltomu. Kučar trdi, da je vionil neznanec, on pa da je le stražil. Po vltomu sta baje plen razdelila, nakar se je odpravil v Kranj, neznanec pa na Jesenice. Seveda bo zgodba o neznanu iz tre zviha, ker si jo je Kučar izmislil najbrže samo zato, da bi policijo spravil na slepo pot in da bi sebi zmanjšal kazen. O vseh ostalih vltomih do sledno taji. Po zaslišanju je bil izročen sodišču v V. anjski ri, kjer bo to pot prejel zaslužen kazen. Obe ženski sta bili odgon-ski ptoz poslani v ljubljansko bolnico na zdravljenje, kasneje bosta pa romali ali v zapor ali pa v domovinski občini.

Star znanec policije pod ključem

Jesenice, 3. februarja. Lani jeseni je bilo v kratkih presledkih vltomljeno pri Bajčljnu, Mara-ovcu, v Krokovem domu in drugod po Jesenicah in okoli. Policija je takrat vtrkala pod ključ 27 letnega Antona Kučarja iz Hoč pri Mariboru. Sodišče v Kranjski gori pa ga je radi pomanjkanja dokazov izpustilo.

V noči od 14. na 15. januarja je bilo vltomljeno pri Rekarju Alojzu na Javorniku, naslednjo noč pa v poštni urad na Javorniku, kjer je vltomilec dobil borih 24 din, v noči od 25. na 26. januarja pa je bilo vltomljeno v občinski urad na Zabreznici, kjer je vltomilec odnesel 2004 din in več kolkov po 20 in 10 din. Policija je postala zopet pozorna na Kučarja, ki je prišel iz Avstrije in se nekaj dni kladi po Jesenicah in okoli. Dne 28. januarja je ga aretirala v podstrešju majhne hišice pod Kočno, katere lastnik je Sodijs Lovro, ki je zaposlen pri KID na Jesenicah. V podstrešju sta spali tudi dve ženski, in sicer 34 letna K. H. iz Moravé in 17 letna V. C. iz Loza. Ženski sta trdili, da nista opazili Kučarja, ta pa trdi, da ni vedel za ženski lastnik pa trdi, da ni vedel, da ima sploh kakšnega človeka pod streho.

Pri preiskavi so pri Kučarju našli več kolkov po 20 in 10 din. Trdil je, da mu jih je prodala trafikantinja na Miklovcu čez 20 v Ljubljani, a katero se je tudi deli časa razgovarjal. Ker je Kučar dosledno tajil vsak vltom, je policijski uradnik Živko odpeljal v Ljubljano v omenjeno trafiko, kjer se je izkazalo, da so njegove navedbe neresnične. Kučar je se potem dosledno tajil, ko so bili dokazi o njegovi krivdi vedno močnejši, končno pa je vendarle priznal, da je bil soudeležen pri vltomu v občinski urad »Zabreznici« Krivdo pa vaji na nekega neznanca, ki ga je srečal med Naklom in Kranjem. Neznane ga je pregovoril k

DNEVNE VESTI

— 70-letnica »Slovenskega Naroda«. Naš list proslavi letos 70. letnico. V proslavo tega pomembnega jubileja izide za Veliko noč slavna številka »Slovenskega Naroda«, v kateri bo prikazana zgodovina našega lista ter njegova vloga v življenju naprednih Slovencev v zadnjih 70 letih. V jubilejni številki bi pa radi priobčili tudi spomine naših najstarejših naročnikov, nanašajoče na kakorkoli na izhajanje »Slovenskega Naroda«. Mnogo naših vsehsternih naročnikov iz prvih let našega lista je že leglo v grob, nekateri pa se žive in gotovo bodo znali povedati marsikaj zanimivega iz onih davnih časov. Prosimo jih, naj nam do 25. marca pošljejo svoje prispevke ali pa vsaj svoje slike z naslovi in navedbo, koliko let je bil naročen na »Slovenski Narod«. V poštev pridejo samo listi, ki so že nad 40 let naročniški našega lista.

— Carinski dohodki v januarju. Po podatkih centralnih carinskih blagajen so znašali carinski dohodki od 20. do 31. januarja 26 milijonov 882.780 din. Lani v istem času so znašali 21. 897.119 din. kar pomeni, da so bili letos večji za 4.875.661 din ali 22,36%. Od aprila 1937. do 31. januarja 1938. so znašali carinski dohodki 859.480.135 din. V proračunu je bilo za to razdobje določeno 725 milijonov 404.175 din kar pomeni, da so bili carinski dohodki večji za 134.176.008 din.

— Mesta kraljevine Jugoslavije. Zveza mest zbira podatke o razvoju in napredku naših mest za veliko leto, ki ga namerava izdati pod naslovom »Mesta kraljevine Jugoslavije«. Uredništvo tega dela je prevzel ravnatelj mestnega poglavarstva v Zagrebu dr. Emil Roganovič.

— Vinski sejmi v Ljubljani. Vinarstva podružnica v Ljubljani priredi 8. marca vinski sejem in razstavo vina v običajnem obsegu kakor prejšnja leta. Vabimo vse vinogradnike iz ljubljanskega, gornjega in nižnjega kraina, da razstavijo svoje vino. Tudi letošnji vinski sejem bo dobro založen z dobrimi sortirami in mešanimi vinom. Vino bo ocenjeno en dan pred razstavo. Oni, ki hočejo vino razstaviti, naj to prijavijo do 3. marca, vorce pa pošljejo do 6. marca t. l. od vsake vrste po tri buteljke. Kupci in vsi drugi zainteresirani pa se vabijo k obilnemu obisku ta prireditelja. Otvoritev bo ob 9. zaključek pa ob 20. — Podružnica vinarstva v Ljubljani.

Železničarski ples

— Štiri stipendije revnin, a marljivim dijakom Drž. trgovske akademije v Ljubljani je razpisal Klub absolviranih trgovskih akademikov v Ljubljani. To društvo, ki je v Ljubljani znano predvsem po svojem prirerjanju javnih predavanj najodličnejših gospodarskih strokovnjakov, deluje tudi zelo marljivo na socialnem polju. Kakor nam je znano, posreduje društvo svojim brezposelnim članom službe ter siromašne od njih tudi gnotno podpira. Z razpisom teh stipendij je klub absolviranih trgovskih akademikov ponovno dokazal, da zasluzi za svoje delo moralno in gnotno podporo in priznanje vse javnosti.

— Kino Sloga — Tel. 27-30 — Samo še danes in jutri velenapeti kriminalni film: **RACIJA V EXPRESU** V glavnih vlogah: Brian Donley, Gloria Stuart, Douglas Fowley. Najnovejši žurnal! Krasen dodatni spored. Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

— Praktični učiteljski izpiti — terminski za vlaganje prijav. V letošnjem šolskem letu se bodo vršili praktični učiteljski izpiti od 3. marca do začetka junija. Vmes se bodo vršili veroučiteljski izpiti, ki se pričnejo 23. marca t. l., za katere je treba vložiti prijavo do 15. t. m., in praktični izpiti za otroške vrtnarice, ki se pričnejo 1. aprila; prijave je treba vložiti do 1. marca t. l. Z ozirom na veliko število učiteljskih pripravnikov bo mogoče vse prijavitelne kandidate izprašati samo, če se bo začelo z izpiti v polnem obsegu takoj v mesecu marcu. Zato odreja izpitna komisija naslednje termine za vlaganje prijav: 1) Kandidati, ki že imajo 20 mesecev službe, morajo vložiti prijavo do 20. februarja t. l. 2) Kandidati, ki bodo dopolnili 20 mesecev službe šele do 31. marca t. l., naj do tega dne vložijo prijavo. Tisti kandidati, ki do 31. marca ne bodo dopolnili 20 mesecev službe, oni ne morejo priti — izpitu v tekočem šolskem letu. 3) Kandidati, ki so bili pri novembrskih izpiti lanskega leta reprobirani na 6 mesecev in žele v tem šolskem letu ponovljati izpit, naj vložijo prijavo do 20. februarja t. l. Na vrsto bodo prišli v zadnji skupini, ki bo opravljala izpit koncem maja. Vsi kandidati naj do 20. t. m. sporoče neposredno po dopisnici izpitni komisiji, da so vložili prijavo za izpit; obenem naj navedejo, koliko časa službujejo. To je komisiji potrebno za takojšnjo sestavo razporeda izpitov. Državna komisija za praktične učiteljske izpite v Ljubljani.

— Mojsirska izpitna komisija. Ker je pretekla funkcijska doba predsednika in namestnikov mojsirske izpitne komisije pri zbornici za TOI, je ban dravske banovine odredil, da se za predsednika te komisije postavi dr. Pretnar Josip, tajnik Zbornice za TOI v Ljubljani; za namestnika predsednika komisije v Ljubljani šink Franc, politično-upravni sekretar pri krajevski banški upravi v Ljubljani in dr. Koc Jure, pom. tajnik Zbornice za TOI v Ljubljani, slednji tudi za namestnika predsednika te komisije v Novem mestu; za namestnika predsednika izpitne komisije v Celju Pogačnik Josip, magistratni svetnik v Celju in dr. Zobeč Ivan, sredi načelnik v Celju, ter za namestnika predsednika izpitne komisije v Mariboru dr. Senkovič Milan, magistratni tajnik v Mariboru in Založnik Ignacij, pom. sekretar pri sreskem načelstvu v Mariboru levi breg.

— Polovična voznina za vsedržavno lovsko razstavo. Od 19. do 27. t. m. bo v Beogradu vsedržavna lovsko razstava, za katero je dovolilo prometno ministrstvo polovično voznino veljavno za odhod od 17. do 27. za povratek pa od 19. do 29. t. m. Obiskovalci razstave naj kupijo na obojni postaji cele vozne listke in legitimacijo št. 13., potem se pa lahko s potrdilom, da so obiskali razstavo vrnejo z istimi voznimi listki.

— Angloški književnik Lokhart na Primorju. Včeraj popoldne je prišel na Sušak slavn anglijski učenjak in književnik sir Bruce Lokhart, bivši diplomatski zastopnik Velike Britanije ter eden najboljših znanih književnikov in novinarjev Anglije. Popoldne se je odpeljal v Dubrovnik.

RUFF čokolada

je povod priljubljen — Priljubljen tvornice RUFF, Subotica.

— Sklepi uprave JUU. Plenarna seja uprave JUU se je včeraj nadaljevala in zaključila. Uprava je izdala o seji kratko poročilo, ki v njem pravi, da je bila ugotovljena soglasnost glede vseh obravnavanih vprašanj. Upravni odbor stoji na stališču, da je potrebna temeljita reforma učnega načrta in sicer v smislu predlogov, ki jih je izdala JUU v 6. zvezku »Pedagoške biblioteke in šole potem naj bi se jelo obravnavati vprašanje učnih knjig.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo stalno, čez dan lepo in solčno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 13. v Beogradu 2.4, v Mariboru 3.2, v Sarajevu 3, v Ljubljani 2.4, v Zagrebu 2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 775.5, temperatura je znašala 1.0.

— Samomor uradnika. V Nišu si je končal v soboto življenje prometni uradnik Miodrag Vučković. Ustrelil se je v glavo in bil je takoj mrtav. Zapustil ni nobenega poslovnega pisma in tako ni znano, kaj ga je poglavo v smrt. Vučković je bil podpredsednik četniškega združenja v Nišu.

— Zrtvi tramvajske nesreče. V Zagrebu se je pripetila v nedeljo težka nesreča. V Vlaški ulici je prišel pod tramvaj 16-letni ključavničarski vajenec Dragutin Pečanić. Zadelo ga je težke telesne poškodbe in prepeklilo so ga na kliniko, kjer je kmalu umrl.

— Dekle zaklajo svojega ljubega. V Dračevu pri Zemaniku v Dalmaciji je 18-letna Mara Koljić zaklala svojega ljubega Stojana Žekića. Žekić je bil ožen, a žena mu je težko zbolela, tako da ni bilo nobenega upanja, da bi okrevala. Mož je začel ljubavno razmerje z Maro in obljubljal ji je, da se bo poročil z njo po ženini smrti. Mara je nato pristala. Toda Žekićeva žena je težko bolezen srečno prebolela in potem je Žekić Maro zapustil. Dekle se mu je maščevalo in ga zaklala. Škoda takega podležit itak ni.

— Trafična smrt poverjenika finančne kontrole. V soboto ponoči je bil v Širokem Brijevu ubit poverjenik finančne kontrole

Tabor, 12. II. 1938

Marijan Hrvat. Do polnoči je bil v vojašnici, potem je pa odšel domov. Blizu gostilne Rađa Galiča ga je nekdo napadel in udaril tako močno po glavi, da se je mrtve zgrudil. — Tri železniške nesreče. Včeraj ponoči se je pripetila na železnici progi med Vrpoljem in Prkovičem strašna nesreča. Stopan in Franjo Vučković sta se vratale z veselice pa nista kupila vozniških listkov misleč, da ju konduktar ne bo zasačil. Tik pred Prkovičem je prišel konduktar in fanta sta v strahu pred njim skočila iz vlaka. Stopan je udaril z glavo ob kamen in oblezel mrtav. Franjo je pa zadobil smrtonosne poškodbe. Na industrijski železnici progi pri Zenici je včeraj popoldne vlak povozil delavca Aleksa Tufegdića iz Travnika, sina edinega siromašne delavke v tobačni tovarni. Pri železniški postaji Bačavič blizu Mostara je pa vlak povozil kuharico Julko Langer.

Iz Ljubljane

Včeraj je bil vozovni promet z živino skoraj povsem ustavljen sredi mesta, ker je konjem prevelo drslo, zlasti na asfaltnih cestah. Vozniki se niso upajo več s konji na asfaltno cesto. Ljudje so se morali hoče noče navaditi na potokico — kdo se pa ni, se zdravi v bolnici. — od konj pa vendar ne more nihče zahtevati dresure tega »puzalnega« drsanja na cestah.

— Iz Blato v predmestjih je v tej zimi takšno, da se res lahko ponašamo z njim. Posebno se lahko vesele Močani, ki so sprevideli, da je blato, odkar so postale tudi Moste mesto, še mnogo bolj masno in izdatno. V Mostah stanujejo po večini revni ljudje, zato pač morajo biti zadovoljni z vsem, kar jim nakloni nebo. Nad blatom se ne smejo pritoževati, saj se lahko zadovoljni že s tem, da spadata Moste pod maso in pod skrb cestnega nadzorstva. Mnogi otroci, ki hodijo napol bosi v šolo so se že tako navadili mokrote v čevljih, da se niti več nihče ne prehladi in ne umre To utrjevanje proti prihladi priročno tudi mešanom sredi mesta.

— Iz Nov grob. Davi je nenadno preminul v splošni bolnici absolvirani jurist Marjan Lamut, sin pokojnega poštnega nadsvetnika dr. Lamuta in znane kulturne delavke gospe Mare Lamutove. Pogreb mladega pokojnika bo v četrtek ob 16. izpred mrlišnice splošne bolnice. Težko prizadeti materi naše najiskrenejše sožalje!

— Iz V »Socije« bo predaval v soboto 12. t. m. ob 20.30 v salonu pri »Levu« naš priljubljeni predavatelj mestni zdravniški svetnik g. dr. Mis Franta o temi: »Zdrava in srečna družina — temeljna ednica narodovega zdravlja in moči«. G. predavatelj bo skušal utemeljevati nujno potrebo, da se iz populacijskih, evgeničnih in gospodarskih vidikov družini in zdravemu družinskemu življenju posveča več pažnje. Govoril bo poljudno o otrocih, o predpogojih sreče in zdravlja v zakonu in družini, potrebi medsebojnega razumevanja in pravočasne odprave motenj, ki tako pogosto že v temelju zavirajo naš procvit. K temu zelo važnemu predavanju so vabljene vsi »Socijanci, prijatelji in zakonci, posebno pa oni, ki si še hočejo ustanoviti družinski krov. Ne zamudite te prilike ter pridite polnoštevilno. Vstop vsem prost.

— Iz Pravoslavno cerkveno pevsko društvo v Ljubljani bo imelo svoj ustanovni občni zbor v četrtek 24. t. m. ob 20. v mali dvorani restavracije »Zvezda«, Kongresni trg 1 s sledenim dnevnim redom: 1) Pozdrav predsednika in poročilo pripravljalnega odbora, 2) Odobritve društvenih pravil, 3) Sklepanje o višini članarine, 4) Spre-

jem društvenih članov. 5) Volitev upravnega odbora, 6) Volitev nadzornega odbora, 7) Volitev društvenega razsodišča, 8) Predlogi in eventualnosti. — Pravila društva so že oblatovno odobrena in občni zbor se vrši na podlagi teh pravil.

— Ljubljanske podružnice Društva sv. Cirila in Metoda so v letošnji zimski sezoni priredile že tri predavanja in sicer: »Koševje v preteklosti in danes«, »Naša severovzhodna meja iz zemljepisnega in zgodovinskega vidika« in »Po Koroski. Želeč, da spomnimo naši prijatelji, ki se na ta vprašanja zanimajo, tudi narodno obrambne probleme v bratskih državah, so ljubljanske podružnice prosile g. dr. Kyovsky Rudija iz Novega mesta, da bo predaval o: »Položaju nemške manjšine v Češkoslovaški republik«. Predavanje in v zvezi s tem film: »Po češkoslovaški državi« bo v soboto 12. t. m. ob 20. v mali dvorani Filharmoničnega društva. Vstopnine ni. Na predavanje vabijo podružnice CMD vse svoje člane in prijatelje, zlasti pa tudi člane »Češko-slovaško-jugoslovaške lige« in »Češke obece v Ljubljani. Narodno obrambo! problemi v bratski državi so v marsičem enaki našim in bo zato to predavanje gotovo vzbudilo živahno zanimanje, saj bomo videli v filmu prekrasne pokrajinske slike iz bratske države. Vabimo!

— Iz Občni zbor ljubljanskega pododbora UROIK. Rezervne oficirje opozarjamo, da bo danes ob 18. v društveni sobi v Kazini redni letni občni zbor ljubljanskega pododbora Udruga rezervnih oficirjev in ratnikov.

— Iz Pri »Sionu« golaž (posebnost). — Iz Odkar je naš tenorist Anton Dermota član dunajske državne opere, prihaja stalno v Ljubljano bodisi na operna gostovanja ali pa na koncerte. Prihodnje dni bo zopet v Ljubljani in naše koncertno občinstvo opozarjamo, da priredi v ponedeljek, dne 14. t. m. ob 20. zvečer v veliki filharmonični dvorani pod okriljem Glasbene Matice ljubljanske samostojni koncertni večer. Bogati spored obsega dela domačih skladateljev ter pesni, oratorijske in operne arije iz svetovnih literatur. Našega mladega pevca, ki se nad vse uspešno uveljavlja na enem največjih evropskih odrov, pozdravljamo tudi ob tej priliki in smo prepričani, da bo njegov koncert velik umetniški užitek. Pevca spremlja na klavirju pianist prof. Pavel Švic. Prodaja vstopnic če vnaprej v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

— Iz Javno predavanje: Socialna in zdravstvena zaštita šolske mladine bo v četrtek, 12. t. m. ob 20. na šentjakovski šoli. Predavala bo ga. dr. Slava Lunaček, šefinja šolske poliklinike. Dobrodošli!

— Iz »Sadni izbor za Ljubljano in okolico« v besedi in sliki je naslov predavanju, ki ga bo imel g. Friso Lenard v sredo 9. t. m. ob 19. pri podružnici SVD za Ljubljano v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi. Vstop prost!

— Iz Za reveže bo jutri zopet zbiral mestna občina na Vodnikovem trgu pred spomenikom stare obleke, perilo in obute. Mnogo je še ljubljanskih revežev, ki nimajo zadostne obleke in obute. Občani, spomnite se jih tudi!

— Iz Udrženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov-sekcieja Ljubljana vabi vse, ki se zanimajo za predavanje v četrtek 10. februarja v mali dvorani filharmonije na Kongresnem trgu. Predaval bo g. dr. Jože Rus o glavnih cestah v Ljubljani nekaj danes. Predavanje bodo ponazorile slike. Vstopnine ni.

— Iz Za železničarski ples na Taboru v soboto dne 12. februarja t. l. so se vabila že razposlala. Kdor pomotoma ne bi dobil vabila, naj se obrne takoj na osrednji odbor Sloga, telefon št. 27-30.

— Iz V sklad dr. A. Šerka je daroval neimovnin 100 dinarjev. Iskrena hvala!

— Iz Iz gluhočimnice sta pobegnila. Iz tukajšnje gluhočimnice sta neznanu kam pobegnili 16letni Franc Rozman, doma iz Armovskega sela v brežiškem okraju ter 15 letni Nikola Predović, doma iz okolice Suhorja v Beli Krajini.

— Iz Zveza gospodinj priredi v februarju sledeče tečaj: za krofe in krhke flancate 17. ob 9., 19. ob 19., in 21. ob 15. uri; majoneze in majonezne solate 23. ob 15. uri; slane in sladke pudinge 10. ob 15. uri; razne sendviče 17. ob 15. uri; bonbone 14. ob 15. uri. Tečaj za nego bolnika se bo pričel 8. marca ob 19. uri Vse podrobnosti in prijave dnevno od 16. do 17. ure v Gradišcu 141.

— Iz Ljudska univerza v Ljubljani. V sredo, 9. t. m. bo predaval prof. Franc Gnezda o zanimivih temi Psihologija in teorija sanjskih pojavov. Predavanje bo v mali dvorani Filharmoničnega društva (Kino Matjea). Pričetek ob 20. Vstop prost.

— Iz Strup je zavžil. Čuvaj v tivoliskem parku je davi okrog 8 našel v parku pod gradom nezvestnega moškega, ki je ležal na snegu. Čuvaj je nemudoma obvestil reševalno postajo, nakar so reševalci prepeljali obupanca, ki je zavžil večjo količino hudega strupa, v bolnico. Bil je to 26letni privatni uradnik Jože B., stanujoč v Ljubljani. V bolnici so obupanca takoj nudili pomoč, vendar je njegovo stanje še vedno kritično.

— Iz Tatvina šentkega plašča. In gostilniških prostorov železniške nabavljane zadruge na Masarykovi cesti je bil oni dan udraden Justini Avbičevi 500 din vreden ženski plašč. Kot tat uželedujejo nekega okrog 50 letnega moškega, ki je takoj po tatvini izginil in plašč prodal nekeje v mestu.

— Iz Policijska šola. Policijska uprava je priredila te dni več zaporednih nacijs po mestu in bližnji okolici. Aretiranih je bilo več sumljivih tipov, ki se zadržujejo v mestu, kjer se preživljajo deloma z beračenjem in pa s priložnostnim delom. Za delo pa smatrajo tudi priložnostne tatvine. Med drugimi je policija zaprla tudi več znanih vlačug, ki so se pečale s tajno prostitucijo.

Zlatko Baloković v Ljubljani?

Ljubljana, 8. februarja Ob priliki 25. letnice svojega umetniškega udejstvovanja bo naš slavnim violinist Zlatko Baloković priredil več koncertov v Zagrebu, Dubrovniku in seveda tudi v svojem rodnem kraju Varazdinu. Ali ne bi tudi Ljubljana povabila tega umetnika na gostovanje? S tem bi bilo nedvomno zelo ustreženo koncertni publiki, ki ji je zadnjič Balokovićev koncert v marcu leta 1934 gotovo še v dobrem spominu. Takrat je naš koncertni kritik Lucijan Marija Škerjanc v uvodu svoje kritike napisal sledeče: »Po mnogih letih je posetil Ljubljano naš slavnim violinist Zlatko Baloković in priredil v petek zvečer koncert v veliki dvorani Uniona. Nekako pred 17 leti je koncertiral tam kot mladenič vzbujajoč najlepše nade, danes pa kot zreli umetnik najvišje stopnje, ki je izpolnil vse vanj stavijene nade.« Zaključil pa je kritiko: »Koncert je bil prav dobro obiskan in mislim, da govorim iz srca vseh navzočih, ako pozivam oba umetnika (kot drugi umetnik je misljen Balokovićev partner na klavirju Helmut Baerwald) k ponovnemu obisku našega mesta.

Do sedaj se našemu kritiku, kot tudi koncertni publiki, še ni izpolnila želja, upamo in želimo pa, da se nam izpolni sedaj. A. K.

Iz Celja

— Celjsko sresko učiteljsko društvo bo zborovalo v soboto 12. t. m. s pričetkom ob 19. dopoldne v mestni narodni šoli v Celju. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu predavanje učitelja g. Franja Rejca o temi »Moje učiteljevanje med južnimi brati«, poročilo sreskega šumarskega referenta g. inž. Rihtarja o gozdarstvu v celjskem srezu in pogozdovanju ter poročilo učitelja g. Ane Zupanove o pomenu in delu odsekov učiteljev.

— Zupančičeva proslava v celjskem gledališču se bo pričela dravi točno ob pol osmih. Po slavnostnem govoru pisatelja msgr. Fr. Ksaverja Meška bo ljubljanska drama vprizorila Zupančičevo tragedijo »Veronika Deseniška«. Predstava je za abonma.

— V celjski bolnici je umrl v soboto 13. letni Karel Čretnik, sin podpredsednika finančne kontrole iz Voljke.

— Iz Zrtve napada. V Založah pri Polze-li sta se v nedeljo spila 24-letni posestnikov sin Anton Jelen in posestnikov sin Martin Domša, oba iz Zaloš. Med prepričim je Domš pograbil lopato in lopnil z njo Jelena po glavi. Jelen je dobil hude poškodbe. Oddali so ga v celjsko bolnišnico.

Iz Trbovelj

— Smuka v planinah. Čeravno imamo v dolini pravo pomladansko vreme, je v naših planinah še vedno dosti snega, ki omogoča smučarjem mladini uživati belo opojnost v lepi planinski prirodi. Zlasti na severnih obronkih naših planin je še preko pol metra snega. Naši smučarji pričakujejo sedaj še novega, ki bo izboljšal smučske prilike tako, da bodo omogočene tekme, ki jih imajo organizirani smučarji v tem mesecu še v načrtu. Naši smučarji in planinci so jo včeraj že v zgodnjih jutranjih urah ubrali v planine, ker oblega doline vse dopolne dušeča gosta megla, dočim je v planinah prekrasno solčno vreme od solčnega vzhoda do zatonja.

— Od Bakra do Sušak je naslov predavanja s skriptičnimi slikami, ki ga priredi tukajšnji krajevni odbor Jadranske straže v soboto 12. t. m. ob 19.30 v veliki dvorani sokolskega doma. Predaval bo ban. referent g. Viktor Pinat, ki je Trboveljčanom že znani po svojem dobrem poznavanju naših pomorskih problemov. Pred predavanjem je občni zbor krajevnega odbora Jadranske straže.

— Rokodelsko podporno društvo je imelo v nedeljo popoldne v dvorani Forte svoj 17. redni občni zbor. Vodil ga je predsednik g. Jurjevč, rudniški kovač, ki je podal zanimivo sliko uspešnega delovanja tega podpornega društva. Društvo šteje sedaj

220 članov, ki so izključno rokodelci. Društvo je v preteklem letu razdelilo med članstvo nič manj kot din 16.300 podpor. Namen društva je podpirati bolne člane, zlasti pa pomagati vdovam umrlih članov, ki so nujne pomoči potrebne. Vsek član plača ob smrti svojega tovariša po 10 din v blagajno društva. Kako koristno je to podporno društvo, je pokazal zlasti pogreb pred dnevi nenadno preminulega člana, rudniškega zidarja Rausla, ki je zapustil ženo in 6 nepreskrbljenih otrok. Članstvo se je udeležilo njegovega pogreba polnoštevilno, društveni pevski zbor, pomnožen s pevci rudniške gasilske čete, pa se je s pretrzi, ljubljeni žalostinkami poslovil od pokojnika. Največja tolažba za žalujočo rodbino pa je podpora, ki jo je društvo izplačalo in jo izplačuje ob smrti članov svojcem. Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor s predsednikom Jurjevč in tajnikom Azmanom.

— Zaupniški zbor rudniških namestencev se je konstituiral in izbral za starišrino g. Frana Volčanskega, rudn. kancelista, za tajnika pa jamomerca g. Azberja Edvarda, ki bosta vodila upravne posle odbora do prihodnjega januarja.

— Pri plavozivju na banovinski cesti pri apeni peči so pričeli zabijati pilote, da za-varujejo cestni promet pred plazovnim materialom, ki se je udiral od časa do časa na cesto. Pilote bodo zabili v več zaporednih vrstah in plavozivje splošč tako zavarovali, da bo vsako nadaljnje udiranje plazovnega materiala nemogoče.

SPORT

— 11 sportnih zvez se je izjavilo proti olimpijadi v Jugoslaviji. Poročili smo že, da je bila v soboto v Zagrebu plenarna seja našega olimpijskega odbora, ki je objavil daljšo izjavo, v kateri zavzema svoje stališče napram predlogu, naj bi bila olimpijada leta 1948 v Jugoslaviji. JOO se je obrnil v tej zadevi na svoje člane in druge v poštev prihajajoče činitele. Pri-tridlini odgovor je dobil samo od drsalne, nogometne in veslaške zveze, negativno pa od vseh drugih, razen streliške in ženske sportne, ki še nista odgovorili. 11 sportnih zvez se je izjavilo proti prireditvi olimpijade leta 1948 v Jugoslaviji, ker za tako veliko prireditev naša država še ni pripravljena. Pač pa smatra JOO in v njem včlanjene sportne zveze organizacijo olimpijade v Jugoslaviji za svojo najčastnejšo dolžnost in zato bodo zastavile vse sile in sposobnosti, da se čim prej razvijejo v vsakem pogledu do olimpijske zrelosti in takrat bodo z vso pravico zahtevale, da se jim poveri ta častna dolžnost.

Uradno vremensko poročilo

po stanju z dne 8. t. m.
Rateče-Planica, 870 m: —3, oblačno, mirno, pršič, 90 cm, sikačalnica uporabna, Planica-Slatina (dom Ilirije) 1000 m: —5, visoka megla 35 pršiča na 90 podlage, drsališče uporabno, Planica-Tamar, 1108m: —4, oblačno pršič, 125 cm, Kranjska gora, 810 m: —4, visoka megla, pršič, 85 cm, sankalnice in drsališče uporabni, Bled, 501 m: —1, barometer se dviga, sončno, mirno, sren, 25 cm, drsališče na jezeru uporabno za drsanje, jezero pa za skijanje, Pokljuka-Sportotel, 1300 m: —4, oblačno, 30 pršiča na 110 podlage, Bišča-Bolnjsko jezero, 510 m: —2, oblačno, 50 cm snega, deloma osenjen, deloma zmrat, Sv. Janez v Bohinju, 530 m: —1, deloma oblačno, mirno, 70 cm snega, v sončnih legah osenjen, v senčnih sredi, Dom na Komni, 1520 m: —7, sončno, mirno, 15 pršiča na 200 podlage, Skalaški dom v Voglu, 1540 m: —3, deloma oblačno, mirno, 200 cm snega, deloma sren, po vrhovih spihnan, Velika Planina, 1558 m: —2, jasno, mirno, 150 cm snega, v sončnih legah pršič, po robovih sren, Klopni vrh, 1269 m: —4, jasno, vetrovno, 27 pršiča na 70 podlage, Senjorjev dom, 1522 m: —8, jasno, mirno, 10 pršiča na 100 podlage, v seni pršič, na soncu solnat sneg, Peča, 1654 m: —3, oblačno, mirno, sren 100 cm.

— MOSKI SE RADI ZMOTIJO — Mnogi možiki, ki se zaljubijo v jamice na dekliških obrazih, se zmotijo v tem, da se oženijo s celimi dekletki.

— DUH CASA MED MEDVEDI — Medved medvedici: Kaj že zopet nisi zadovoljna? — Seveda. Zima je tu, jaz pa še vedno nosim star kožuh.

— NEDELJSKI LOVEC — Zena, ki je našla žensko las na moževem lovskem suknjiču: — Kdaj so si pa začeli zajci ondulirati lase?

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekriti, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

BARVANJE LAS

speciaino izvršuje v vseh nijansah frizerski salon RAKAR, Prešernova ulica 7, nasproti slaščičarne Košak. 46.L

KLISEJE

VEŠKARJE JUGOGRAFIKA SVETKARASJE23

AVTO

za potovanje isčem proti oškodnini, eventualno kupim. Ponudbe na poštni predal št. 32 Kranj. 448

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

NAJBOLJŠI TRBOVELJSKI

brez prahu KOKS, SUHA DRVA

L. POGACNIK

Bolhorice 5 — Telefon 20-59 24 L

POUK

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Obtožen razbojništva

Mesarski pomočnik Janez Vider je dokazal alibi in je bil oproščen — Boltežar Rogina tudi oproščen

Ljubljana, 8. februarja. Brezposelni mesarski pomočnik Janez Vider, star 23 let, se je moral v petek zagovarjati pred sodniki velikega senata, kateremu je predsedoval s. o. s. Ivan Kralj. Prisodniki so bili sodniki okrožnega sodišča gg. Kovač, Brelih, Kokalj in Lederhas. Obtožnica je obtoženco očitala zločinstvo razbojništva ponoči.

Nisem kriv! je zatrjeval obtoženec. Ponoči dne 6. junija sem bil v kavarni Vospersnik. Igral sem s tovariši karte. Zbontar je kobiliral in tudi nekajkrat stavil na karte. Kdaj je odšel, nisem opazil.

Posestnik in gostilničar Ivan Zbontar iz Zalega loga je bil ponoči 6. junija 13. ure napotil iz kavarne za Ljubljano, ga je blizu Maškove gostilne dohitel neki neznanec, ki se je Zbontarju takoj zdel sumljiv. Izmenjava sta nekaj besedi, ko pa je Zbontar neznanca vprašal, kaj prav za prav hoče in ali ga zasleduje, je neznanec Zbontarja udaril z roko po glavi. Zbontar se je branil, spoprijel se je z napadalcem in ga vrzel na tla, neznanec pa je bil močnejši. Dobil je Zbontarja pod se in mu iz notranjega žepa v suknjiču vzel denarnico, v kateri je bilo pet bankovcev po 500 din in 4 bankovci po 100 din ter neke listine, katere je Zbontar pozneje še bolj pograbil kakor denar.

Zbontar je napadalca izpuliš sop las in ga je butal z glavo ob tla, sam si je pa prizadejal pri padcu veliko rano na čelu, ki je močno krvavela. Napadalec je pobegnil po ozki ulici s Cankarjevega nabrežja na Mestni trg, od tu pa v neznan smer. Napadalec je stekel k stražniku na Mestnem trgu. Stražnik ga je peljal na rešilno postajo, od koder so Zbontarja napotili v bolnišnico. Dežurni zdravnik mu je obvezal rano, drugo jutro pa je Zbontar že zapustil bolnišnico. Oglasil se je najprvo v kavarni Vospersnik in kavararju povedal, kaj se mu je pripetilo ponoči. Menil je, da je bil napadalec eden izmed gostov, ki so igrali karte. Po Zbontarjevem opisu je kavarar sklepal, da je bil napadalec morebiti mesarski pomočnik Janez Vider.

Vidra je policija izsledila šele 13. novembra, torej pol leta po dogodku. Vider je takoj zanikal krivdo in tudi zdravnik, ki ga je preiskal ni mogel ugotoviti sledov poškodb, ki jih je napadalec gotovo odnesel, ko ga je Zbontar odloval.

Zbontar je ogledoval obtoženco, toda prisedi ne bi maral, je izjavil, da je bil napadalec ravno Vider, čeprav mu je zelo podoben. Obtoženec je pa dokazoval alibi. Tovariši, s katerimi je bil tisto noč v ka-

varni, so potrdili, da je Vider z njimi zapustil kavarno okrog pol 3. jutraj. Napotili so se skupaj po Mestnem trgu do Vodnikovskega trga, kjer se je družba razšla. Eni so šli v kavarno Central in s tem je bil tudi Vider, druga skupina pa je šla v kavarno Leon.

Zbontar je pa izjavil, da je prišel v kavarno Vospersnik okrog ponoči, v kavarni se je pomudil eno uro, nato je pa odšel. Okrog 1. ure ponoči je bil torej že na cesti, oziroma za Ljubljano. Napadalec je takoj pritekel za njim. Napadalec pa ni mogel biti Vider, ker je ob 1. uri še kvarjal v kavarni.

Pač pa je Vider opozoril sodnike na neko žensko, ki je prišla z Zbontarjem v kavarno, in pripomnil, da bi morda ta ženska utegnila kaj vedeti o napadalcu. Zbontar ni zanikal, da je prišel v kavarno z neko žensko, ki je dobre pol ure pred njim odšla iz kavarne. Mogoče je, da je ta ženska videla, da ima Zbontar večjo vsoto denarja pri sebi. Zbontar je namreč trdil, da je Vider najbrže videl, kako je plačeval zapitek z bankovcem za 500 din in se je tedaj odločil za napad.

Vidra je branil dr. Luce Treo. Predsednik senata petorice je po kratkem posvetoivanju razglasil oprostilno sodbo. Zaradi pomanjkanja dokazov je bil Vider oproščen krivde in kazni.

USODNO STRICEVO PISMO

Senat petorice je v petek sodil tudi l. 1919 rojenega krojaškega pomočnika Boltežarja Rogina z Jesenic, ki je bil obtožen po členu 3 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Rogina je pred meseci pozdravil nekega svojega prijatelja, katerega je stražnik aretirat, z dvignjeno pestjo in z vzklikom »Zdravost!« Zaradi tega je detektiv tudi Rogino aretirat. Ko so preiskali Roginino žepo, so našli v enem izmed žepov pismo z vsebino, ki je bila komunistična propaganda. Treba je bilo samo še dokazati, da je Rogina to pismo kazal in dajal prebirati drugim. In res je neki krojaški vajenec izjavil, da je videl to pismo pri obtožencu, in sicer nekoč, ko mu je obtoženec kazal neke svoje slike. Pred sodniki velikega senata je ta vajenec včeraj dosledno trdil, da tega pisma ni prečital in mu ga obtoženec tudi ni zato pokazal, da bi ga prečital. Obtoženec je pa izjavil, da mu je pismo dal stric Stefan Rogina, ki ga pa policija doslej ni mogla izslediti. Pisma pa ni prečital, ker je bila pisava drobna in papir zmečkan. Zaradi pomanjkanja dokazov je bil tudi Rogina, ki ga je zagovarjal dr. Ivo Štempihar, oproščen krivde in kazni.

Novo letno poročilo o splošnem razvoju in napredku sokolstva v državi. Svoj govor je zaključil s pripombo, da bo najlepša proslava 20 letnice nastanka naše države sokolski zlet v Pragi, kjer bodo navdušene manifestacije za Sokolstvo in Slovanstvo.

Ker je dosednji starosta g. Pleskovič sicer odložił mesto staroste, je bil predlagan na njegovo mesto g. Jesih Adolf z naslednjim odborom: 1. podstarešina Pleskovič Rudolf, II. podstarešina Šetinc Franc, tajnik Šulc Alojz, blagajnik Levce Janko, načelnik Rupnik Karl, načelnica Pild Milka, prosvetar Pahor Drago, matrilkar Rihar Rafael, zdravnik dr. Baumgarten Hugo, načelniki odsekov: strelskega Borušak, dramatičnega Paternost, pri-

reditvenega Dolničar, jeznega Dev, godbenega Dolničar, gospodarskega Feštajn, vojaški referent Grosar; nadzorstveni odbor Požun, Persoglio in Kos, častno razsodišče Plavšak st., Pleskovič ml. Dev in Ravnikar. Predlagana lista je bila soglasno sprejeta.

Pri razmerostih je bilo sklenjeno, da ostane višina članarine neopremljena. Glede izvedbe Petrove teletke je treba delo vsestransko pospešiti. Bila so stavišena še nekatera vprašanja glede izleta v Prago, v zadevi socialnega referenta in glede petja v telovadnici, nakar je novozvoljeni starostnik zaključil skupščino s pozivom k novemu vztrajnemu delu za uresničenje sokolskih idealov.

Svetovno prvenstvo v drsanju

Prvak v hitrostnem drsanju zopet Ballagrund, v umetnem za dame pa Angležinja Megan Taylor

V Davosu so se v soboto pričela in v nedeljo končala tekmovanja za svetovno prvenstvo v hitrostnem drsanju. Naslov svetovnega prvaka za leto 1938 si je zopet priboril Norvežan Ivar Ballagrund. Tekmovanja so bila letos izredno zanimiva in nape- ta in padla sta dva nova svetovna rekorda. V posameznih disciplinah so bili doseženi naslednji rezultati:

1500 m: 1. Engnestangen (Norveška), 2:15.9; 2. Ballagrund (Norveška), 2:16.1. Avstrijec Wazulek je bil 7. v času 2:17.8, kar je nov avstrijski rekord. Na 1500 m je star-talo 24 tekmovalcev.

Tek 500 m: 1. Engnestagen 41.8 (nov svetovni rekord); 2. Freisinger (Amerika) 41.9 (ameriški rekord); 3. Krog (Norveška) 42.3. Tudi tu je bil Wazulek 7.

Tek 5000 m: 1. Ballagrund 8:20.2; 2. Mathiesen (Norveška) 8:25.4; 3. Wazulek (Avstrija) 8:27.9.

Tek 10.000 m: 1. Ballagrund 17:14.4 (nov svetovni rekord); 2. Mathiesen 17:14.4; 3. in 4. Wazulek (Avstrija) in Langedijk (Holandska) oba v 17:28.2.

Končni rezultat: 1. in svetovni prvak 1938 Ballagrund, ki je dosegel 190.907 točk, 2. Wazulek (Avstrija) 192.233, 3. Mathiesen 192.660 točk. Tako je postal Ballagrund že petič svetovni prvak.

Prestolnica Švedske, Stockholm je bila te dni središče svetovnega prvenstva v umetnem drsanju za dame, ki se je pričelo v soboto in končalo v nedeljo. Favoritka je bila lepa in simpatična mlada Angležinja Cecilia Colledge, ki si je nedavno v St. Moritzu priborila naslov evropske prvakinje, a na splošno presenečenje je zmagala njena rojakinja, še mlajša Megan Taylorjeva, katere fenomenalno znanje je že pred leti vzbudilo veliko pozornost po svetu in so splošno računali, da bo bodoča kraljica na ledu. V soboto je po obveznih likih sicer vodila Cecilia Colledge, a v prostem drsanju je mlada Taylorjeva pridobila toliko točk, da je zmagala. Od treh sodnikov sta dva Colledgejevi prisodila drugo mesto in to je bilo odločilno. Rezultati so bili naslednji: 1. Taylor (Anglija), mestna številka 7, točk 399.52, 2. Colledge (Anglija), mestna številka 8, točk 400.16, 3. Stenuf (Amerika) mestna številka 21, točk 374.54.

Sokolstvo

Letna skupščina trboveljskega Sokola

V soboto zvečer je podal tukajšnji Sokol obračun svojega pionskega nacionalno, kulturno in telesno vzgojnega delovanja v preteklem poslovnem letu. Skupščina, ki je bila v veliki dvorani Sokolskega doma, se je udeležilo članstvo skoro polnoštevilno. Vodil jo je društveni starosta, narodni poslanec g. Pleskovič, ki se je najprej spomnil blagopodročnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, nato pa ob navdušenem pozdravljanju zbrane članstva naziraval najvišjemu Sokolu, Nj. Vel. kralju Petru I. Zbor je nato počastil spomin med letom umrlih bratov Sušnika in Varga, nakar je starosta v krajših izjavah orisal uspešno delo trboveljskega Sokola v preteklem letu, podal pa je tudi splošno sliko o razvoju sokolstva v državi.

Iz administrativnega poročila, ki ga je nato podal tajnik g. Lavrini, se vidi živahno delovanje društva, ki je razdeljeno na številne odseke, ki samostojno delujejo in tako razbremenjujejo delo odbora.

Posebno pestro je bilo poročilo načelnika g. Rupnika, iz katerega je posneti, da je imelo društvo 7 večjih prireditelj, t. j. javnih nastopov, akademij, izletov, tečajev, zlasti pa je bila novost za društvo zbor vsega članstva na rojstni dan Nj. Vel. kralja. Članstvo je nastopilo v 8 tekmah, kjer so posamezniki dosegli izredne uspehe. Vsebuje izkazuje poročilo načelstva vsestranske uspehe na polju telesne vzgoje sokolske mladine. Ni nam ugodno je poročilo načelnice Milke Bizjakove, ki izkazuje vsestranski napredek v tehničnem in idejnem pogledu.

Prav posebno marljivo, pa je deloval prosvetni odelček društva, ki mu načeluje g. Pahor. Ta odelček je priredil veliko predavanj, zlasti pa je potrebno podčrtati

delavnost gledališkega odseka, ki je v preteklem letu svoja prizadevanja za dvig sokolskega gledališča podvojil in pričel izdajati svoj lastni gledališki list, kar je novost na polju sokolskega prosvetnega udejstvovanja. Gledališkemu odseku načeluje g. Paternost.

Poročilo blagajnika g. Jesiha kaže tudi letos ugoden napredek, saj se je dolg društva kljub vsem težočam znižal za lepe tisočake, tako da postaja breme dolga, ki teži društvu, od leta do leta lažje in bo bolj, ki je nastal pred 15 leti z graditvijo sokolskega doma, v nekaj letih dočela likvidiran. V imenu revizijskega odbora je poročal g. Kos, da je bilo blagajniško poslovanje vzorno ter je predlagal blagajniku zahvalo in odvezo, kar je bilo z odobravanjem sprejeto. Načelnik gospodarskega odseka g. Pavlin je poročal o gospodarskem stanju društva, ki je podčrtal dejstvo, da je uvedena v sokolskem gospodarstvu vsestranska štednja, kar je omogočilo, da se društveni dolg postopoma znižuje.

Zdravniški odelček, ki ga vodi g. dr. Baumgarten, je nadzoroval zdravstveno stanje tekmovalcev in higijenske razmere v Sokolskem domu. Težjih nezdov ni bilo in je bilo zdravstveno stanje tekmovalcev prav dobro.

Jezni odelček, ki ga vodi g. Dev, je imel več javnih nastopov, ki so odlično uspeli. V poletnih mesecih so bile redne jahalne vaje, pozimi pa sabljaške vaje za članstvo. Prevoz pošte pa bo odsek s 1. aprilom likvidiral.

Končno je poročal matrilkar g. Rihar, da šteje trboveljski Sokol 462 moških in 245 ženskih, skupaj torej 716 članov.

Zivahno pozdravljen je nato zastopnik celjske sokolske župe g. dr. Milko Hra-

Ogromen kit v pristanišču

V pristanišču San Francisca je zavladalo v nedeljo ponoči silno razburjenje. Pristanjske oblasti so odredile, da ne sme voziti od ene do druge obale zaliva noben motorni čoln in nobena ladja manjša od 100 ton tonaže. Ta prepoved je bila izdana zaradi ogromnega kita, ki je pripilaval ponoči v zaliv, nazaj pa ni našel poti. Kit je dolg na 20 m. Oblasti so sklenile ubiti ga, da bi se mogel obnoviti promet v pristanišču, ki je povsem zastal. Mornarji z večjih parnikov in rado- vedneži iz obale, so imeli redno priliko opazovati orjaškega kita, kako plava po pristanišču in kako valovi morje za njim.

Včeraj popoldne so se pričele priprave za lov na kita. In od vseh strani so prihili fotografji in filmski operaterji, da bi posneli zanimive prizore. Na obali se je zbrala ogromna množica radovednežev, ki so hoteli videti lov na kita v pristanišču. Če bi se lov ne posrečil, so oblasti sklenile uporabiti topove, da ubijejo kita, ki bi utegnil napraviti v pristanišču veliko škodo. Baterije poljskih topov so postavili na raznih krajih v pristanišču,

Papaninova ekspedicija v nevarnosti

V Moskvi so vedno bolj v skrbah, kaj bo s Papaninovo ekspedicijo na ledeni gori. V nedeljo ponoči je bila zopet pred- njena brezžična zveza z ekspedicijo. Vse polarne stanice in radijske postaje ruskih ledolomilcev iščejo zvezo s Papaninom, toda zaman. Sovjetska vlada je odredila, da mora rešena ekspedicija takoj kreniti na pot in poslati po možnosti naprej letala, da se točno ugotovi, kje je Papaninova skupina. V Moskvi se boje, da bo razpadla tudi manjša ledena gora, kamor so se zatekli ruski učenjaki. Položaj bo zelo težak, če se Papanin ne bo več javil po radiu, ker ne bo znano, kje je njegova ledena gora in kam se pomika. Sedaj je zaneslo Papaninovo skupino v bližino Grönlandije v območje močnih morskih tokov in močnih vetrov. Znanstveni krogi kritizirajo postopanje prof. Šmida, ki je tako pozno pokrenil akcijo za reševanje, ker bi bil moral vedeti, da bo ledena gora hitro razpadla, čim pride v območje Grönlandije in Spitzbergov. Lahko se zgodi, da bo propadel ves znanstveni material, kar ga je zbrala Papaninova

ekspedicija in tako bi bilo vse njeno delo in nevarno delo uničeno.

Havas poroča iz Moskve, da je Papaninova ekspedicija sporečila po radiu, da je v nedeljo ob 18. ledena gora počila na desetih krajih in da udarajo poedine grude ledu druga ob drugo. Vse je pripravljeno, da prepelje ekspedicija na sa- neh svoje taborišče na drugo mesto. Ledolomilec »Tajmir« je zasedel v nedeljo v silno nevihto, vendar je pa obdržal svojo smer. Ledolomilec »Tajmir« je popravljen in v nedeljo zvečer je krenil na pot. Na krovu je 150 mornarjev in učenjakov.

Carlo

je zapustil Zenevo

Delegati v Društvo narodov so šele zdaj zvedeli, da je zadel z odhodom italijanskih zastopnikov iz Zeneve to mednarodno ustanovo še en udarec, ki ga čuti vsak delegat osebno. Ko je odšel iz Zeneve italijanski delegat s svojimi uradniki, je odšel za njim tudi italijanski mixer iz buffeta Društva narodov Carlo, ki je vedno z diplomatskim taktom stregel delegatom. Carlo je vedel za vsakega, kaj bo želel in kako mu bo treba postreči. Nikoli mu ni prišlo na misel postreči Litvinovu s čem drugim kakor z oranžado, ker je vedel, da je zagrizen abstinent. Za Titulesca je imel vedno priprav- ljen njegov čaj s kosčkom angleškega pe- civa, ki je bilo Carlova specialiteta. Vedel je točno, koliko je treba dati Edenu whi- skija in koliko sode. Bil je pa takten in ste- klenec z alkoholnimi pijačami je spravljal vedno pod pultom, da jih je imel pri rokah za svoje odjemalce in da se niso zgražali abstinenti ob pogledu na to, kar je bilo pri- pravljeno za njihove manj krepostne ko- lege.

Nazadnje se je pa izkazalo, da je Carlo dober italijanski državljani. Ko je Mussoli- ni izjavil, da Italijani v Zenevi nimajo več kaj delati, je odpotoval nazaj v Italijo tudi Carlo. In njegov odhod je najobčutljivejša resnična izprememba po Mussolinijevi iz- javi v primeri s prejšnjim stanjem, ko je Italija še bila v Zenevi.

8 filmskega platna

Kino Matice: Kraljica džungla. Tarzan- ski film brez Tarzana, zato pa je Tarzanka bolj mikavna in — priznati je treba — zelo dobra igralka. V Ameriki ljubijo take filme in tudi Evropa jih ima rada. Spadajo v vr- sto ameriških romantičnih filmov, kjer boli kakor v Evropi obutju breme civilizacije. Videli smo že take filme v številnih variaci- jah: v bistvu so narejeni po istem kopitu: Deklica belega ali črnega plemena doruča v džungli med tigri, levi, opicami in sloni, živali postanejo njene najboljši in adini pri- jatelji ter zaščitniki, ko ji je okrog 17 let, pa jo odkrije član kakšne ekspedicije, ki je navadno postaven fant. Divja kraljica džun- gle se zaljubi vanj in po premagavanju raznih zamaotnih težkoč sta srečna kot mož in že- na. Divje zveri igrajo navadno glavno vlogo in pa intrige civiliziranih nevest ter babje- vernih domačinov, ki se upro belim razisko- valcem džungle. Nas zanimajo v takih fil- mih džungla in njene skrivnosti in eksoti- ne živali. Tako tudi v »Kraljici džungle« lahko občudujemo čudovito zbirano opi- co, kateri se gledalec od srca smeje in le- pega tigriz. Zelo zanimivo pa pa še nekateri drugi prizori, kakor velika čreda slonov, ki pomandava domačinov, napad črede opi- na domačine itd. Po obisku takih in podob- nih filmov gledalec navadno ni nikdar žal, da je kupil vstopnico.

Kino Sloga: Racija v ekspresu. Tudi gangsterski ameriški filmi so narejeni v Hol- lywoodu skoraj vedno po istem kopitu. »Racija v ekspresu« je film iz življenja ameri- škikh gangsterjev, sovražnikov države št. 1, ki opralajo svoj zločinški posel s pomočjo sovražnikov države št. 2, t. j. v Ameriki imajo taki filmi velik uspeh pri publiki, ki je vzgojena za takomavost vseh vrst in uživa ob zmaji na nogometnem igrišču, pri boksu ali pa pri zmaji poklicne nad zločinci. In taki filmi so vedno tako zrezirani, da triumfira policija nad zločinci in obenem prikazujejo junaštvo ameriških G-mož. V fil- mu, ki teče v Slogi je storija nam krava kakor običajno v takih filmih. Samo eden je mrtvev in samo eden ranjen. Konec je sre- čen, kajpada. Godi se v ekspresu, v katerem tajni detektiv zalezuje sovražnika države št. 1. Film je dobro režiran v mirnem tempu ob taktu kole ekspresa. Celotno vneto obja- skovalce kima, ki so videli že mnogo gangster- skih filmov in lahko že pri prvih prizorih uganajo, kako se bo storija razpletla, drži film v napetosti do konca.

PRIJETNO DELO

Mož telefonira ženi: Veš, dragica, toliko dela imam, da ne morem priti k obedu. Danes se vrnem pozno.

— Ubožeč, kako se mi smiliš, da moraš toliko delati, pri tem pa poslušati tako ve- selo godbo v pisarni...

ROLF FREMONT:

Svet v razvalinah

Pustolovski roman

— Slišal sem nekaj — toda podrobnosti mi niso znane. Baje je bil napaden.

— Seveda in še kako drzno, — je pritrdil Be- nett. In že je dvignil zadornice svoje zgovorno- sti.

— Pomislite samo, da so ti lopovi prežali nanj in ga napadli skoraj v samem pristanišču. Moral se je udati, če ni hotel dobiti krogle v glavo. Zve- zali so ga, potegnili iz motornega čolna in hoteli izsiliti od njega odkupnino — vse njegove pri- hranke. Zaprli so baje tega nesrečnega v klet, kjer je moral trpeti lakoto in žejo, dokler mu naključje ni pripomoglo k begu. Našel je nekakšen odtočni jarek, iztrgal je mrežo in tako...

... vleče ves Boston za nos! Jaz vem to, — je zaključil Lytton krčmarjeve besede porogljivo. — Oče Bennett, zakaj me dolgočasite s to nesmiselno zgodbo? Za koga me pa imate? Kaj res mislite, da sem tako neumen, da bom verjel tem čenčam?

— Jaz pa verjamem, bog mi je priča, verjamem. — je zatrjeval krčmar, tako prepričevalno iskrenega obraza, da je zaslužil vse priznanje.

— Kar verjemite, če hočete, mene pa ne silite k temu. Imam čisto svoje mnenje o tem izletu Johna Morleya.

— Morda — vi gospodje od carinske policije ste sploh čisto drugačni ljudje, vi se bistveno razliku- jete od drugih. V vas je vteleseno nezaupanje, vi vidite, slišite, čutite...

— Cesar nimamo, seveda — to ste mi hoteli reči, — se je zasmajal Lytton.

— Včasih morda tudi — toda rekel bi glavno, da vidite vse prečno, da se vam zdi vse sumlji- vo. Skratka, v vsem slutite nekaj nepravilnega in že ste na nogah.

— Z nami je pač križ, kaj ne?

— Na svetu so čudni ljudje, eni goljufajo druge in tekmujejo med seboj v svojih lopovšči- nah. Sreča še, da najdemo tu pa tam med ljudmi tudi poštene in nesebične izjeme, kakor ste reci- mo vi.

Bennett je čutil porogljivo ost teh strupenih be- sed, ni si pa upal odgovoriti na način, s katerim bi si bil mogel škodovati.

Zato je samo skomignil z rameni in vzdihnil. Nekaj časa sta oba molčala. Lytton je po svoji stari navadi bobnal s prsti desne roke po mizi in zrl vprašujoče v krčmarjev zbegani obraz, krčmar je pa čutil, da se prava nevihta šele bliža.

In res je Lytton nenadoma izpregovoril s čisto izpremenjenim glasom, resnim in trdim, ki je že sam po sebi pričal, da je vseh šal konec.

— Pomeniva se resno, očka Bennett. Rad bi zve- del nekaj, kar vi gotovo veste. Počakajte — nobe- nega izmikavanja vnaprej. Vem, da lahko dobim od vas to obvestilo, razumete? Ne poskušajte torej

lagati ali izmotavati se. Škoda bi bilo vsake be- sede.

Bennett je znova vzdihnil, tokrat resnično. Videl je, da ga bo ta človek mučil po vseh pravilih, do- kler ne bo povedal, kaj zahteva od njega.

— Povejte si najprej odkrito svoji stališči — to bo mnogo pripomoglo k najinemu prijateljskemu sporazumu, — je nadaljeval carinik in v njegovem glasu je še vedno zvenela struna sarkazma. Po- ključiva si v spomin, da sem jaz v službi carinske policije, vi pa lastnik sicer ne velike, toda zelo dobro obratujoče krčme, kjer teče ta med vsemi vašimi gosti tako priljubljena tekočina vsak večer v debelih kurkih v njihova izsušena grla.

Bennett se je vrtil na stolu kakor da sedi na ig- lah.

— Pri tem pa seveda ne smeva pozabiti niti na dobro hladno klet tu pod nama — morda pa tudi ležečo malo v stran — kjer so naloženi okrogli sodčki in štirioglati zaboji v harmoničnem redu, ki vanj morda nekoliko disarmonično zdaj pa zdaj poseže znani vonj iz razbite steklenice.

Ubogemu krčmarju je že pot obilval čelo. Ni dvoma, nekdo je izdal njegovo tajno skrivališče in skladišče. Zdaj zdaj navale tja ti nenasitneži, vse bo zaplenjeno, vse odpeljejo, njega pa spravi- bo do večera na boben, da na boben. Niti be- liča ne bo več imel v žepu, a povrhu bo moral še v zapor.

Lytton je neusmiljeno nadaljeval:

— Vse to je treba vzeti kot uvod, da si bova na jasnem, kdo ste vi in kdo sem jaz. Zdaj pa

preidiva h glavni zadevi. Morda vam bo — vem, da imate niti najmanjšega poudarka za razburja- nje — morda vam bo v razočaranje pravim, če vam že zdaj povem, da se ta stvar zaenkrat ne tiče vas.

Bennett se je hvaležno ozrl v nebo in obraz se mu je pri teh besedah prvič zjasnil. Čeprav je vedel, da se igra Lytton z njim kakor krvoločna mačka z ubogo miško, predno jo zadavi, toda kaj ko bi se mu vendarle posrečilo odnesti pete? V bodoče bi bil opreznější. Tu v kletih ni več varno in takoj jutri poskrbi za potrebno izpremembo.

Lyttonu se je zdelo, da bere vse te misli Bennettu z obraza. Zadovoljno je pomežiknil z očmi, potem je pa uprl svoj pogled v uboga krčmarja z iz- razom pričakovanja.

— Poslušam, zelo pazljivo poslušam, — je de- jal slednji hitro. — Tudi, če se stvar ne tiče mene, je zelo zanimivo vse, kar mi pripovedujete. Vsaka vaša besedica je zame važna, gospod kapitan.

— O tem sem prepričan, očka Bennett, in zato pričakujem z vso gotovostjo od vas, da mi tudi odgovorite povsem zaupljivo in odkrito na moja tri vprašanja. Zagotavljam vas pa, da bi mi bilo od srca žal gotovih posledic, če bi se tako ne zgo- dilo, ali če bi se morali morda pozneje prepričati, da niste prav razumeli mojih vprašanj.

— Odgovoril bom, kar je v mojih močeh, gos- pod, verjemite mi, da razumem položaj čisto prav, — je spravlil iz sebe krčmar dokaj težko. Na obrazu se mu je poznalo, da se zelo boji napove- danih vprašanj.